

I

(Aktai, priimti remiantis EB ir (arba) Euratomo steigimo sutartimis, kuriuos skelbti privaloma)

REGLAMENTAI

TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 215/2008

2000 m. vasario 18 d.

dėl 10-ajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į Audito Rūmų nuomonę ⁽⁷⁾,

atsižvelgdama į Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimą, pasirašytą 2000 m. birželio 23 d. Kotonu ⁽¹⁾ ir pataisytą 2005 m. birželio 25 d. Liuksemburge ⁽²⁾ (AKR ir EB susitarimas),

atsižvelgdama į Europos investicijų banko nuomonę,

kadangi:

atsižvelgdama į 2001 m. lapkričio 27 d. Tarybos sprendimą 2001/822/EB dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos bendrijos asociacijos (Užjūrio asociacijos sprendimas) ⁽³⁾, ypač šio sprendimo 23 straipsnio ketvirtą pastraipą,

(1) Būtina nustatyti išsamias valstybių narių įnašų į 10-ąją Europos plėtros fondą (toliau – EPF), įsteigtą Vidaus susitarimu, mokėjimo ir finansinės pagalbos skyrimo užjūrio šalims ir teritorijoms (toliau – UŠT), kurioms taikoma EB sutarties ketvirta dalis, taisykles.

atsižvelgdama į 2006 m. birželio 2 d. AKR ir EB Ministrų Tarybos sprendimą Nr. 1/2006, patikslinantį 2008–2013 m. daugiamečių finansavimo struktūrą ir iš dalies keičiantį pataisytą AKR ir EB partnerystės susitarimą ⁽⁴⁾,

(2) Turėtų būti nustatytos ankstesnių EPF lėšų likučių tvarkymo taisyklės, visų pirma dėl išsamiai apibrėžtos tokių likučių perkėlimo į 10-ąją EPF tvarkos bei šios tvarkos įgyvendinimo ir įsipareigojimų dėl šių lėšų, susijusių su valstybių narių įnašais, panaikinimo padarinių tvarkymo taisyklės.

atsižvelgdama į Taryboje posėdžiavusių valstybių narių Vyriausybių atstovų vidaus susitarimą dėl Bendrijos pagalbos finansavimo pagal 2008–2013 m. daugiamečių finansavimo programą vadovaujantis AKR ir EB partnerystės susitarimu ir dėl finansinės pagalbos skyrimo užjūrio šalims ir teritorijoms, kurioms taikoma EB sutarties ketvirta dalis ⁽⁵⁾ (Vidaus susitarimas), ypač į jo 10 straipsnio 2 dalį,

(3) Būtina nustatyti sąlygas, pagal kurias Audito Rūmai turi vykdyti savo įgaliojimus EPF atžvilgiu.

atsižvelgdama į 2007 m. gegužės 14 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 617/2007 dėl 10-ojo Europos plėtros fondo įgyvendinimo pagal AKR ir EB partnerystės susitarimą ⁽⁶⁾,

(4) Būtina nustatyti sąlygas, pagal kurias Europos investicijų bankas (EIB) valdo EPF išteklius.

(5) Audito Rūmų vykdomos EPF išteklių, kuriuos valdo EIB, priežiūros nuostatos turėtų atitikti Audito Rūmų, EIB ir Komisijos trišalį susitarimą, numatytą Sutarties 248 straipsnio 4 dalyje.

⁽¹⁾ OL L 317, 2000 12 15, p. 3.

⁽²⁾ OL L 287, 2005 10 28, p. 4.

⁽³⁾ OL L 314, 2001 11 30, p. 1. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Tarybos sprendimu 2007/249/EB (OL L 109, 2007 4 26, p. 33).

⁽⁴⁾ OL L 247, 2006 9 9, p. 22.

⁽⁵⁾ OL L 247, 2006 9 9, p. 32.

⁽⁶⁾ OL L 152, 2007 6 13, p. 1.

(6) Tikslinga užtikrinti tinkamą, spartų ir efektyvų pagal AKR ir EB susitarimą finansuojamų programų bei projektų vykdymą ir nustatyti skaidrias bei lengvai taikomas valdymo procedūras, sudarančias palankesnes sąlygas užduočių ir pareigų decentralizacijai.

⁽⁷⁾ OL C 23, 2008 1 28, p. 2.

- (7) AKR ir EB susitarimo Šalys dar kartą patvirtino įsipareigojimą laikytis socialinių ir etinių sąlygų, kaip apibrėžta atitinkamose Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvencijose.
- (8) Būtina nustatyti išsamias taisykles, pagal kurias įgaliotas leidimus duodantis, glaudžiai bendradarbiaudamas su nacionaliniu leidimus duodančiu pareigūnu, nustato būtinus veiksmus tinkamam veiklos vykdymui užtikrinti.
- (9) Siekiant efektyvumo ir supaprastinimo, šiame reglamente reikėtų kuo labiau atsižvelgti į 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento ⁽¹⁾, kuris yra Komisijos vidaus valdymo reformos kertinis akmuo. Jei tikslinga, tam tikrais atvejais *mutatis mutandis* taikytinas 2002 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002, nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento įgyvendinimo taisykles ⁽²⁾.
- (10) Visi 2003 m. kovo 27 d. Finansinio reglamento, taikomo 9-ajam Europos plėtros fondui ⁽³⁾, pakeitimai turėtų sudaryti sąlygas siekti Komisijos reformų tikslų, tobulinti ar užtikrinti patikimą finansų valdymą, gerinti Bendrijos finansinių interesų apsaugą nuo sukčiavimo ir kitos neteisėtos veiklos ir taip didinti finansinių operacijų teisėtumą ir tvarkingumą.
- (11) Kai kurie 9-ojo EPF finansinio reglamento pakeitimai yra būtini atsižvelgiant į praktinę patirtį, siekiant palengvinti EPF ir pagrindinių politikos tikslų įgyvendinimą bei patikslinti tam tikrus procedūrinius ir dokumentams taikomus reikalavimus. Visų pirma reikia didinti skaidrumą nustatant reikalavimą teikti informaciją apie Bendrijos lėšų gavėjus.
- (12) Patikimo finansų valdymo principas turėtų reikšti veiksmingą ir efektyvią EPF išteklių įgyvendinimo vidaus kontrolę.
- (13) EPF išteklių atžvilgiu valstybėms narėms turėtų būti sudaryta galimybė teikti savanoriškus finansinius įnašus, nepriskiriamus bendro finansavimo priemonėms, kad padėtų pasiekti AKR ir EB partnerystės susitarimo tikslus, kaip numatyta Reglamente (EB) Nr. 617/2007.
- (14) EPF turėtų būti taikomas konkretumo principas.
- (15) EPF išteklių įgyvendinimo metodų atžvilgiu 9-ojo EPF finansiniame reglamente nustatytos centralizuoto, decentralizuoto ir bendro valdymo nuostatos siekiant aiškumo turėtų būti pertvarkytos, o kai kurie reikalavimai turėtų būti aiškiau apibrėžti. Visų pirma bendro valdymo reikalavimai, užduočių perdavimo sąlygos ir naudojimosi nacionalinių viešojo sektoriaus įstaigų paslaugomis kriterijai turėtų būti supaprastinti, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas jiems taikyti bei patenkinti didėjančius veiklos poreikius.
- (16) Draudimas perduoti privatiems subjektams įgyvendinimo užduotis turėtų būti patikslintas atsižvelgiant į centralizuotą valdymą, kadangi šio draudimo sąlygos, kaip paaiškėjo, yra nepagrįstai griežtos. Komisija turėtų turėti galimybę naudotis kelionių agentūrų ar konferencijų organizatorių paslaugomis ir pavesti joms atlyginti išlaidas konferencijų dalyviams, su sąlyga, kad būtų užtikrinama, jog privati bendrovė neturėtų įgaliojimų veikti savo nuožiūra.
- (17) Turi būti aiškiau apibrėžta apskaitos pareigūno atsakomybė už ataskaitų patvirtinimą remiantis leidimus duodančių pareigūnų jam pateikiama finansine informacija. Šiuo tikslu apskaitos pareigūnui turėtų būti suteikiami įgaliojimai patikrinti informaciją, kurią gavo įgaliotas leidimus duodantis pareigūnas, ir prireikus pareikšti išlygas.
- (18) Reikėtų patikslinti sąlygas ir apribojimus, susijusius su visų finansų pareigūnų ir bet kurių kitų asmenų, dalyvaujančių įgyvendinant EPF, finansine atsakomybe.
- (19) Turėtų būti nustatytos aiškesnės ir griežtesnės gautinų sumų išieškojimo taisyklės, siekiant pagerinti Bendrijos finansinių interesų apsaugą. Visų pirma turėtų būti patikslintos palūkanų už pavėluotus mokėjimus mokėjimo EPF sąlygos.
- (20) Reikalavimų galiojimui turėtų būti nustatytas senaties terminas. Kitaip nei daugelyje valstybių narių, Bendrijoje netaikomas senaties terminas, pagal kurį po tam tikro laikotarpio finansiniai reikalavimai nustoja galioti. Senaties terminas taip pat netaikomas Bendrijos skolų iš trečiųjų asmenų išieškojimui. Tokio senaties termino nustatymas turėtų atitikti patikimo finansų valdymo principą.
- (21) Būtina aiškiau išdėstyti draudimo dalyvauti viešųjų pirkimų procedūroje taisykles, vadovaujantis bendrojo finansinio reglamento ir 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir
-
- ⁽¹⁾ OL L 248, 2002 9 16, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1525/2007 (OL L 343, 2007 12 27, p. 9).
- ⁽²⁾ OL L 357, 2002 12 31, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 478/2007 (OL L 111, 2007 4 28, p. 13).
- ⁽³⁾ OL L 83, 2003 4 1, p. 1.

paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo ⁽¹⁾. Reikėtų aiškiai atskirti, kada privaloma drausti dalyvauti ir kada draudžiama dalyvauti dėl administracinės nuobaudos. Be to, dėl teisinio tikrumo ir proporcingumo reikėtų nustatyti ilgiausią laikotarpį, per kurį draudžiama dalyvauti viešųjų pirkimų procedūroje. Galėtų būti nustatyta draudimo dalyvauti viešųjų pirkimų procedūroje taisyklių išimtis, kai prekės perkamos ypač palankiomis sąlygomis iš tiekėjo, kuris galutinai nutraukia savo verslo veiklą, arba iš bankrutuojančios įmonės administratorių ar likvidatorių, jeigu susitarta su kreditoriais, arba pagal nacionalinę teisę vykdoma tokio paties pobūdžio procedūra.

(22) Kiek tai susiję su EPF, tikslinga leisti naudotis centrine duomenų baze, susijusia su kandidatais ar konkurso dalyviais, patekusiais į situacijas, kurioms esant draudžiama dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, nustatytas Reglamente (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002.

(23) 103 straipsnyje turi būti pateikti paaiškinimai dėl dotacijų, ypač dėl jų taikymo srities. Siekiant pagerinti dotacijų valdymą ir supaprastinti procedūras, turėtų būti galima skirti dotacijas institucijos sprendimu arba pagal rašytinius susitarimus su gavėjais, taip pat be labiau įprasto būdo atlyginti faktiškai patirtas išlaidas turėtų būti leidžiama atlikti vienkartinis ir nustatyto dydžio mokėjimus. Galiausiai reikalavimai atlikti patikrinimus ir suteikti garantijas turėtų būti proporcingesni susijusiai finansinei rizikai.

(24) Paaiškėjo, jog taisyklė, kad dotacijas reikėtų skirti remiantis kvietimais teikti pasiūlymus, yra tinkama. Tačiau patirtis parodė, kad tam tikrais atvejais dėl veiklos pobūdžio neįmanoma pasirinkti gavėjų. Todėl turėtų būti aiškiai pripažįstama, kad tokie išimtiniai atvejai pasitaiko.

(25) Kai dotacijos skiriamos einamosioms išlaidoms, taisyklė, pagal kurią draudžiama reikalingą susitarimą pasirašyti praėjus daugiau negu keturiems mėnesiams nuo gavėjo finansinių metų pradžios, yra nepagrįstai griežta. Todėl turėtų būti nustatytas šešių mėnesių terminas.

(26) Kadangi dotacijos ir toliau turėtų būti teikiamos remiantis atrankos ir dotacijų skyrimo kriterijais, nebūtina, kad komitetas tuos kriterijus vertintų visais atvejais. Turėtų būti leidžiama atrankos kriterijus vertinti kitais lankstesniais būdais.

(27) Siekiant aiškumo turėtų būti nustatyta paprastesnė taisyklė dėl viešųjų pirkimų reikalavimų, kurių turi laikytis dotacijų gavėjai. Be to, reikėtų aiškiai numatyti atvejį, kai veiksmui įgyvendinti reikia skirti finansinę paramą trečiosioms šalims,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

⁽¹⁾ OL L 134, 2004 4 30, p. 114. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1422/2007 (OL L 317, 2007 12 5, p. 34).

TURINYS

	Straipsniai
PIRMA DALIS. PAGRINDINĖS NUOSTATOS	
I ANTRAŠTINĖ DALIS. DALYKAS IR TAIKYMO SRITIS	1–5
II ANTRAŠTINĖ DALIS. FINANSINIAI PRINCIPAI	6
1 SKYRIUS. FINANSINIO TIKSLUMO PRINCIPAS	7–8
2 SKYRIUS. APSKAITOS VIENETO PRINCIPAS	9
3 SKYRIUS. KONKRETUMO PRINCIPAS	10
4 SKYRIUS. PATIKIMO FINANSŲ VALDYMO PRINCIPAS	11–13
5 SKYRIUS. SKAIDRUMO PRINCIPAS	14
III ANTRAŠTINĖ DALIS. IŠTEKLIAI IR VALSTYBIŲ NARIŲ ĮNAŠAI	
1 SKYRIUS. EPF IŠTEKLIŲ SUDĖTIS	15–16
IV ANTRAŠTINĖ DALIS. EPF IŠTEKLIŲ ĮGYVENDINIMAS	
1 SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS	17–19
2 SKYRIUS. ĮGYVENDINIMO METODAI	
1 skirsnis. Bendrosios nuostatos	20
2 skirsnis. Decentralizuotas valdymas	21–24
3 skirsnis. Centralizuotas valdymas	25–28
4 skirsnis. Bendras valdymas kartu su tarptautinėmis organizacijomis	29
3 SKYRIUS. FINANSŲ PAREIGŪNAI	30
1 skirsnis. Pareigų atskyrimo principai	31
2 skirsnis. Leidimus duodantis pareigūnas	32–38
3 skirsnis. Apskaitos pareigūnas	39–43
4 skirsnis. Mokėjimų tarpininkas	44–47
5 skirsnis. Mokėjimų administratorius	48–50
4 SKYRIUS. FINANSŲ PAREIGŪNŲ ATSAKOMYBĖ	
1 skirsnis. Bendrosios taisyklės	51–52
2 skirsnis. Leidimus duodantiems pareigūnams taikomos taisyklės	53–54
3 skirsnis. Apskaitos pareigūnams ir mokėjimų administratoriams taikomos taisyklės	55–56
5 SKYRIUS. ĮPLAUKŲ OPERACIJOS	
1 skirsnis. Galimybė naudotis EPF ištekliais	57–61
2 skirsnis. Gautinų sumų sąmatos	62
3 skirsnis. Gautinų sumų nustatymas	63

	Straipsniai
4 skirsnis. Įgaliojimas išieškoti skolą	64
5 skirsnis. Išieškojimas	65
6 SKYRIUS. IŠLAIDŲ OPERACIJOS	
1 skirsnis. Bendrosios nuostatos	66
2 skirsnis. Įsipareigojimas dėl išlaidų	67–72
3 skirsnis. Įsipareigojimas dėl išlaidų, esant centralizuotam ar bendram valdymui	73–76
4 skirsnis. Įsipareigojimas dėl išlaidų, esant decentralizuotam valdymui	77–80
5 skirsnis. Išlaidų patvirtinimas	81
6 skirsnis. Leidimo išlaidoms davimas	82
7 skirsnis. Išlaidų apmokėjimas	83–86
8 skirsnis. Išlaidų operacijų terminai	87
7 SKYRIUS. IT SISTEMOS	88
8 SKYRIUS. VIDAUS AUDITORIUS	89–90
V ANTRAŠTINĖ DALIS. VIEŠIEJI PIRKIMAI	
1 SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS	
1 skirsnis. Taikymo sritis ir konkursų nugalėtojų nustatymo principai	91–92
2 skirsnis. Paskelbimas	93
2 SKYRIUS. VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ PROCEDŪROS	94–99
VI ANTRAŠTINĖ DALIS. TIESIOGINIS DARBAS IR NETIESIOGINĖ DECENTRALIZUOTA VEIKLA	100–102
VII ANTRAŠTINĖ DALIS. DOTACIJOS	
1 SKYRIUS. DOTACIJŲ TAIKYMO SRITIS IR FORMOS	103–104
2 SKYRIUS. PRINCIPAI	105–109
3 SKYRIUS. DOTACIJŲ SKYRIMO PROCEDŪRA	110–112
4 SKYRIUS. MOKĖJIMAS IR KONTROLĖ	113–115
5 SKYRIUS. ĮGYVENDINIMAS	116–117
VIII ANTRAŠTINĖ DALIS. ATASKAITŲ PATEIKIMAS IR APSKAITA	
1 SKYRIUS. ATASKAITŲ PATEIKIMAS	118–125
2 SKYRIUS. INFORMACIJA APIE EPF IŠTEKLIŲ ĮGYVENDINIMĄ	126
3 SKYRIUS. APSKAITA	127–133
IX ANTRAŠTINĖ DALIS. IŠORĖS AUDITAS IR BIUDŽETO ĮVYKDYMO PATVIRTINIMAS	
1 SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS	134

Straipsniai

2 SKYRIUS. IŠORĖS AUDITAS	135–141
3 SKYRIUS. ĮVYKDYMO PATVIRTINIMAS	142–144
ANTRA DALIS. SPECIALIOSIOS NUOSTATOS DĖL EIB VALDOMŲ EPF IŠTEKLIŲ	145–152
TREČIA DALIS. PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	
I ANTRAŠTINĖ DALIS. PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS	
1 SKYRIUS. IŠ ANKSTESNIŲ EPF LIKUSIŲ LIKUČIŲ PERKĖLIMAS	153–154
2 SKYRIUS. IŠ ANKSTESNIŲ EPF LIKŲ LIKUČIAI	155
3 SKYRIUS. ANKSTESNIŲ EPF ĮGYVENDINIMUI TAIKOMOS TAISYKLĖS	156
4 SKYRIUS. PEREINAMASIS LAIKOTARPIS	157–158
II ANTRAŠTINĖ DALIS. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	159

PIRMA DALIS

PAGRINDINĖS NUOSTATOS

I ANTRAŠTINĖ DALIS

DALYKAS IR TAIKymo SRITIS

1 straipsnis

Šiuo reglamentu nustatomos 10-ojo Europos plėtros fondo (EPF) įsteigimo ir išteklių finansinio įgyvendinimo bei sąskaitų pateikimo ir audito taisyklės.

2 straipsnis

1. Komisija prisiima Bendrijos pareigas, apibrėžtas AKR ir EB susitarimo 57 straipsnyje ir Užjūrio asociacijos sprendime.

Tuo tikslu ji vykdo finansinių operacijų, finansuojamų EPF išteklių, skiriamais negrąžintinos pagalbos forma, įgyvendinimą, išskyrus palūkanų normų subsidijas, ir atlieka mokėjimus pagal šį reglamentą.

2. Taikydama šį reglamentą, Komisija veikia savo atsakomybe ir neviršydamą skirtų išteklių.

3 straipsnis

Europos investicijų bankas (EIB), veikdamas Bendrijos vardu, valdo Investicinę priemonę bei palūkanų normų subsidijas ir vykdo su ja susijusią veiklą, laikydamasis Antroje dalyje išdėstytų taisyklių. Tokiu atveju EIB veikia Bendrijos vardu ir jos rizika.

EIB įsipareigoja vykdyti finansinių veiklos, atliekamos naudojant paskolas iš jo nuosavų išteklių, kartu, kai taikoma, su palūkanų normų subsidijomis, gautomis iš EPF dotacijų išteklių, įgyvendinimą.

4 straipsnis

Šios dalies ir Trečios dalies nuostatos taikomos tik Komisijos valdomų EPF išteklių finansiniam įgyvendinimui. Tos nuostatos negali būti aiškinamos taip, lyg dėl jų atsirastų įsipareigojimų Komisijai dėl EIB valdomų EPF išteklių finansinio įgyvendinimo.

5 straipsnis

1. Jei nenurodyta kitaip, nuorodos šiame reglamente į AKR valstybes taip pat reiškia nuorodas į įstaigas bei atstovus, apibrėžtus AKR ir EB susitarimo IV priedo 13 ir 14 straipsniuose, kuriuos jos gali tinkamai įpareigoti vykdyti jų pareigas pagal tą susitarimą.

2. Finansiniai metai prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

FINANSINIAI PRINCIPAI

6 straipsnis

EPF ištekliai sudaromi ir įgyvendinami vadovaujantis toliau nurodytais principais, kurie išdėstyti šiame reglamente:

- a) finansinio tikslumo;
- b) apskaitos vieneto;
- c) konkretumo;
- d) patikimo finansų valdymo;
- e) skaidrumo.

1 SKYRIUS

Finansinio tikslumo principas

7 straipsnis

- 1. Įplaukos renkamos ir išlaidos daromos tik tuo atveju, jei jos įrašytos į EPF asignavimą.
- 2. Negalima prisiimti ar patvirtinti asignavimus viršijančių išlaidų.
- 3. Palūkanos, gautos už lėšas, kurios yra EPF nuosavybė, įrašomos kaip EPF įplaukos.

8 straipsnis

- 1. Už išankstinio finansavimo mokėjimus gautos palūkanos priskiriamos atitinkamai programai arba veiksmui ir atskaitomos iš gavėjui mokėtinų sumų likučio.
- 2. Palūkanos nemokėtinos Bendrijoms šiais atvejais:
 - a) išankstinio finansavimo, kurio suma yra nedidelė;
 - b) išankstinio finansavimo, išmokėto pagal viešųjų pirkimų sutartį, kaip nustatyta 91 straipsnyje;
 - c) avansų, išmokėtų institucijų nariams ir darbuotojams pagal Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos nuostatų ir kitų Europos Bendrijų tarnautojų darbo sąlygas (Tarnybos nuostatai);
 - d) išankstinio finansavimo, išmokėto pagal bendro valdymo sistemą, kaip nurodyta 20 straipsnio 1 dalies c punkte.
- 3. Įgyvendinant 1 ir 2 dalis *mutatis mutandis* taikomi Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002 3, 4 ir 4a straipsniai.

2 SKYRIUS

Apskaitos vieneto principas

9 straipsnis

1. EPF ištekliai sudaromi ir įgyvendinami eurai ir sąskaitos pateikiamos eurai.

Tačiau 39 straipsnyje nurodytais išdo valdymo tikslais apskaitos pareigūnas gali vykdyti operacijas eurai ar kitomis valiutomis.

2. Įgyvendinant 1 dalį *mutatis mutandis* taikomi Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002 7 ir 8 straipsniai.

3 SKYRIUS

Konkretumo principas

10 straipsnis

EPF ištekliai skiriami konkrečioms tikslams pagal pagrindines bendradarbiavimo priemones, apibūdintas AKR ir EB susitarimo Finansiniame protokole ir Užjūrio asociacijos sprendime.

AKR valstybių atveju tos priemonės nustatytos Finansiniame protokole, kuris išdėstytas AKR ir EB susitarimo Ib priede. Išteklių skyrimas taip pat grindžiamas Vidaus susitarimo nuostatomis, atsižvelgiant į išteklius, skirtus veiklos rėmimo išlaidoms, susijusioms su programavimu ir įgyvendinimu pagal pirmiau minėto protokolo 6 straipsnį.

UŠT atveju šios priemonės nustatytos Užjūrio asociacijos sprendimo IIA a priede. Skiriant tokius išteklius, taip pat atsižvelgiama į nurodyto priedo 3 straipsnio 4 dalyje numatytą nepaskirstytą rezervą bei išteklius, skirtus studijoms ir techninės pagalbos priemonėms pagal jo 1 straipsnio 1 dalies c punktą.

4 SKYRIUS

Patikimo finansų valdymo principas

11 straipsnis

1. EPF ištekliai naudojami pagal patikimo finansų valdymo principus, tai yra pagal ekonomiškumo, efektyvumo ir veiksmingumo principus.

2. Pagal ekonomiškumo principą reikalaujama, kad ištekliai, naudojami veiklai vykdyti, būtų suteikiami laiku, pakankamai kiekiais ir tinkamos kokybės bei geriausia kaina.

Efektyvumo principas – geriausias panaudotų išteklių ir pasiektų rezultatų santykis.

Veiksmingumo principas – konkrečių nustatytų tikslų įvykdymas ir numatytų rezultatų pasiekimas.

3. Nustatomi konkretūs, įvertinami, įgyvendinami, svarbūs ir konkretaus termino tikslai. Šių tikslų įgyvendinimas stebimas pagal veiklos rodiklius.

12 straipsnis

Siekiant pagerinti sprendimų priėmimą, visų pirma siekiant pagrįsti ir tiksliai apibrėžti valstybių narių mokėtinų įnašų nustatymą pagal 57 straipsnį, būtina vykdyti šiuos įvertinimus:

- a) prieš panaudojant EPF išteklius atliekamas numatytos operacijos *ex ante* įvertinimas;
- b) atliekamas operacijos *ex post* įvertinimas, siekiant užtikrinti, kad numatyti rezultatai pateisintų naudojamą priemonę.

13 straipsnis

1. Remiantis patikimo finansų valdymo principu EPF ištekliai įgyvendinami taikant veiksmingą ir efektyvią vidaus kontrolę atitinkamai pagal kiekvieną valdymo būdą.

2. EPF išteklių įgyvendinimo tikslais vidaus kontrolė apibrėžiama kaip procesas, taikomas visais valdymo lygiais, kurio paskirtis – patikimai užtikrinti šių tikslų įgyvendinimą:

- a) operacijų veiksmingumą, efektyvumą ir ekonomiškumą;
- b) ataskaitų teikimo patikimumą;
- c) turto ir informacijos apsaugą;
- d) sukčiavimo ir pažeidimų prevenciją bei nustatymą;
- e) tinkamą rizikos, susijusios su pagrindinių operacijų teisėtumu ir tvarkingumu, valdymą atsižvelgiant į daugiamečių programų pobūdį ir atitinkamų mokėjimų rūšį.

5 SKYRIUS

Skaidrumo principas

14 straipsnis

1. EPF ištekliai sudaromi bei įgyvendinami ir sąskaitos pateikiamos laikantis skaidrumo principo.

2. Įsipareigojimų ir mokėjimų pagal Vidaus susitarimo 7 straipsnį metinės sąmatos kartu su šio reglamento 118 straipsnyje nurodytomis EPF ataskaitomis skelbiamos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

3. Komisija tinkamu būdu pateikia informaciją apie jos valdomo EPF lėšų gavėjus, kai jos departamentai centralizuotai ir tiesiogiai įgyvendina EPF išteklius, bei informaciją apie lėšų, kurias suteikia subjektai, kuriems finansinio įgyvendinimo užduotys perduodamos taikant kitus valdymo būdus, gavėjus.

Ši informacija pateikiama deramai laikantis konfidencialumo reikalavimų, visų pirma asmens duomenų apsaugos reikalavimo, kaip nustatyta 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 95/46/EB dėl asmens apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽¹⁾ bei 2001 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 45/2001 dėl asmens apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ⁽²⁾ ir laisvo tokių duomenų judėjimo, taip pat saugumo reikalavimų atsižvelgiant į kiekvieno 20 straipsnyje nurodyto valdymo būdo ypatumus.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

IŠTEKLIAI IR VALSTYBIŲ NARIŲ ĮNAŠAI

1 SKYRIUS

EPF išteklių sudėtis

15 straipsnis

EPF išteklius sudaro sumos, nustatytos Vidaus susitarimo 1 straipsnyje.

16 straipsnis

1. Komisija gali valdyti valstybių narių ir kitų jų vardu pagalbą teikiančių šalių, įskaitant jų valstybines ir iš dalies valstybines agentūras, arba tarptautinių organizacijų finansinius įnašus tam tikriems projektams arba programoms, kurie finansuojami iš EPF pagal Reglamento (EB) Nr. 617/2007 9 straipsnio 1 ir 2 dalis.

2. Komisija taip pat gali valdyti valstybių narių savanoriškus finansinius įnašus pagal Reglamento (EB) Nr. 617/2007 9 straipsnio 4 ir 5 dalis ir visas specialias priemones, nustatytas atitinkamuose dvišaliuose susitarimuose dėl įnašų.

3. Papildomi ištekliai, kaip apibrėžta 1 ir 2 dalyse, valdomi laikantis tų pačių taisyklių kaip ir EPF ištekliai.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

EPF IŠTEKLIŲ ĮGYVENDINIMAS

1 SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

17 straipsnis

Savo departamentuose Komisija savo įgaliojimus įgyvendinti EPF išteklius gali perduoti, laikydamasi šiame reglamente bei savo vidaus taisyklėse nustatytų sąlygų ir neperžengdama įgaliojimo dokumente Komisijos nustatytų ribų. Taip įgalioti asmenys gali veikti tik jeigu jie neperžengia aiškiai jiems suteiktų įgaliojimų.

18 straipsnis

1. Visiems finansų pareigūnams ir visiems kitiems su EPF išteklių įgyvendinimu, valdymu, auditu arba kontrole susijusiems

⁽¹⁾ OL L 281, 1995 11 23, p. 31.

⁽²⁾ OL L 8, 2001 1 12, p. 1.

asmenims draudžiama imtis veiksmų, dėl kurių gali kilti jų ir Bendrijos interesų konfliktas. Jei taip įvyktų, atitinkamas asmuo privalo nesiimti tokių veiksmų ir pranešti apie įvykį kompetentingai institucijai.

2. Interesų konfliktas kyla tais atvejais, kai dėl priežasčių, susijusių su šeima, emociniu gyvenimu, politine ar nacionaline priklausomybe, ekonominiais interesais ar bet kuriais kitais su gavėju turimais bendrais interesais, kyla pavojus, kad 1 dalyje nurodytas finansų pareigūnas ar kitas asmuo negalės nešališkai ir objektyviai atlikti savo pareigų.

3. Įgyvendinant 1 ir 2 dalis *mutatis mutandis* taikomas Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002 34 straipsnis.

19 straipsnis

Šioje antraštinėje dalyje terminas „darbuotojai“ reiškia asmenis, kuriems taikomi Tarnybos nuostatai.

2 SKYRIUS

Įgyvendinimo metodai

1 skirsnis

Bendrosios nuostatos

20 straipsnis

1. Komisija įgyvendina EPF išteklius vadovaudamasi 21–29 straipsniuose išdėstytomis nuostatomis, taikydama vieną iš šių būdų:

- a) decentralizuotą valdymą;
- b) centralizuotą valdymą;
- c) bendrą valdymą kartu su tarptautinėmis organizacijomis.

2. Įgyvendinant šį straipsnį *mutatis mutandis* taikomas Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002 I dalies IV antraštinės dalies 2 skyrius „Biudžeto vykdymo metodai“.

2 skirsnis

Decentralizuotas valdymas

21 straipsnis

Komisija paprastai vykdo EPF išteklių finansinį įgyvendinimą vienu iš šių būdų:

- a) taikydama decentralizuotą valdymą su AKR valstybėmis, laikydamasi AKR ir EB susitarime nustatytų sąlygų ir paskirstydama pareigas, kaip numatyta to susitarimo 57 straipsnyje ir jo IV priedo 34, 35 ir 36 straipsniuose;

- b) taikydama decentralizuotą valdymą su UŠT, laikydamosi Užjūrio asociacijos sprendime ir tą sprendimą įgyvendinančiose priemonėse išdėstytų sąlygų.

22 straipsnis

1. Decentralizuoto valdymo atveju Komisija vykdo EPF išteklių finansinį įgyvendinimą pagal išsamias 2, 3 ir 4 dalyse nustatytas taisykles. Kaip numatyta centralizuoto valdymo atveju, Komisija gali perduoti likusias užduotis 25 straipsnio 2–5 dalyse nurodytoms įstaigoms.

2. AKR valstybės gavėjos ar UŠT gavėjos:

- a) atlieka reguliarius patikrinimus, siekdamas užtikrinti, kad iš EPF išteklių finansuotina veikla yra įgyvendinama teisingai;
- b) imasi atitinkamų priemonių, kad užkirstų kelią pažeidimams bei sukčiavimui, ir prireikus pradeda teisminį procesą neteisėtai išmokėtoms lėšoms išieškoti.

3. Siekdama užtikrinti, kad lėšos būtų naudojamos pagal taikytinas taisykles ir tomis taisyklėmis jai suteiktą įgaliojimų ribose, Komisija atlieka sąskaitų patvirtinimo procedūras arba taiko finansinių klaidų ištaisymo mechanizmus ir taip vykdo savo įsipareigojimus pagal AKR ir EB susitarimą, visų pirma pagal jo IV priedo 34 straipsnio 1 dalį, ir pagal Užjūrio asociacijos sprendimą, visų pirma pagal jo 20 ir 32 straipsnius.

4. Šalys partnerės ir teritorijos, kurioms perduotos įgyvendinimo užduotys, užtikrina tinkamą metinį EPF lėšų gavėjų *ex post* paskelbimą pagal 14 straipsnio 3 dalį.

23 straipsnis

AKR valstybių ir UŠT veiklos, finansuojamos iš EPF išteklių, įgyvendinimą prižiūri Komisija.

Priežiūra gali būti vykdoma išankstiniu patvirtinimu, *ex post* patikrinimais ar mišria procedūra, vadovaujantis AKR ir EB susitarimo, Užjūrio asociacijos sprendimo bei tą sprendimą įgyvendinančių priemonių nuostatomis.

24 straipsnis

Atsižvelgdama į decentralizacijos laipsnį, numatytą AKR ir EB susitarime, Užjūrio asociacijos sprendime bei šį sprendimą įgyvendinančiose priemonėse, Komisija stengiasi skatinti AKR valstybes gavėjas ir UŠT gavėjas, naudojantis pagal AKR ir EB susitarimą ir Užjūrio asociacijos sprendimą joms suteiktais įgaliojimais, laikytis 11 straipsnyje išdėstyto patikimo finansų valdymo principo, visų pirma laipsniškai taikyti šiuos kriterijus:

- a) skaidrias viešųjų pirkimų ir dotacijų skyrimo procedūras, kurios yra nediskriminuojančios ir nesukelia interesų konflikto;

- b) veiksmingą ir efektyvią veiklos valdymo vidaus kontrolės sistemą, kurioje veiksmingai atskirtos leidimus duodančio pareigūno ir apskaitos pareigūno arba kito lygiavertės funkcijas atliekančio pareigūno pareigos;

- c) apskaitos sistemą, kuria užtikrinamas teisingas tikrintinų EPF išteklių ir EPF sąskaitose nurodytinų lėšų panaudojimas;

- d) nepriklausomą išorės auditą, kurį atlieka valstybinė nepriklausomo išorės audito institucija;

- e) tiesioginio darbo veiklos atveju, nurodytu 101 straipsnio 1 dalyje, tinkamai numatyti vietos avansinių sąskaitų valdymą ir priežiūrą bei apibrėžti vietos avansinių lėšų administratoriaus ir vietos apskaitos pareigūno atsakomybę.

Šio straipsnio pirmos dalies taikymo tikslu Komisija, susitarusi su AKR valstybėmis gavėjomis ir UŠT gavėjomis, atitinkamas nuostatas įrašo į 70 straipsnio 3 dalyje nurodytus finansavimo susitarimus.

3 skirsnis

Centralizuotas valdymas

25 straipsnis

1. Komisijai centralizuotai įgyvendinant EPF išteklius, įgyvendinimo užduotis tiesiogiai atlieka jos departamentai arba jos netiesiogiai atliekamos pagal šio straipsnio 2–4 dalis ir 26–29 straipsnius.

Netiesioginis įgyvendinimas pagal šio straipsnio 2–4 dalis bei 27–29 straipsnius taip pat taikomas decentralizuoto valdymo atveju perduodant likusias užduotis šio straipsnio 3 dalyje nurodytoms įstaigoms.

2. Komisija negali trečiosioms šalims perduoti vykdomųjų galių, kurios jai yra suteiktos pagal AKR ir EB susitarimą arba Užjūrio asociacijos sprendimą, kai jos suteikia didelę laisvę veikti savo nuožiūra priimant politinius sprendimus. Perduotos įgyvendinimo užduotys turi būti aiškiai apibrėžtos, o jų vykdymas turi būti griežtai prižiūrimas.

Perduodant finansinio įgyvendinimo užduotis laikomasi patikimo finansų valdymo principo ir užtikrinamas Bendrijos veiksmų informuotumas. Taip perduotos įgyvendinimo užduotys neturi sukelti interesų konflikto.

3. Laikydamosi 2 dalyje nustatytų ribų Komisija gali perduoti užduotis, susijusias su viešaisiais įgaliojimais, visų pirma finansinio įgyvendinimo užduotis:

- a) vykdomosioms agentūroms, įsteigtoms pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003 ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ OL L 11, 2003 1 16, p. 1.

- b) nacionalinėms viešojo sektoriaus įstaigoms ar įstaigoms, kurias reglamentuoja privatinė teisė, atliekančioms viešosios tarnybos funkciją ir suteikiančioms pakankamas finansines garantijas joms paskirtoms užduotims įgyvendinti.

Komisija gali pasinaudoti EPF ištekliais, kad išmokėtų finansines kompensacijas šioms įstaigoms už patirtas administracines išlaidas.

Komisija kasmet informuoja Tarybą apie atitinkamus atvejus, agentūras ir įstaigas. Ji pateikia deramus motyvus, kodėl naudojasi nacionalinių agentūrų paslaugomis.

4. 3 dalies a punkte nurodytai agentūrai pavestą atitinkamų EPF išteklių įgyvendinimą vykdo tos agentūros direktorius.

5. Kai 3 dalyje nurodytos agentūros ir įstaigos atlieka įgyvendinimo užduotis, jos vykdo reguliarius patikrinimus, kad užtikrintų, jog iš EPF išteklių finansuoti veiksmai būtų įgyvendinami teisingai.

Tokios agentūros ir įstaigos imasi atitinkamų priemonių, kad užkirstų kelią pažeidimams bei sukčiavimui, ir prireikus pradeda teisminį procesą neteisėtai išmokėtoms ar neteisingai panaudotoms lėšoms išieškoti.

26 straipsnis

Komisijai įgyvendinant EPF išteklius netiesioginio centralizuoto valdymo būdu, pirmiausia ji gauna įrodymus, kad subjektai, kuriems ji patiki įgyvendinimą, turi tinkamai veikiančias:

- skaidrias viešųjų pirkimų ir dotacijų skyrimo procedūras, kurios yra nediskriminuojančios, nesukelia interesų konflikto bei atitinka V ir VII antraštinės dalis;
- veiksmingą ir efektyvią veiklos valdymo vidaus kontrolės sistemą, kurioje veiksmingai atskirtos leidimus duodančio pareigūno ir apskaitos pareigūno arba kito lygiavertės funkcijas atliekančio pareigūno pareigos;
- apskaitos sistemą, kuria užtikrinamas teisingas tikrintinų EPF išteklių ir EPF sąskaitose nurodytinų lėšų panaudojimas;
- nepriklausomą išorės auditą;
- viešą informacijos prieinamumą Bendrijos reglamentuose nustatytu lygiu;
- tinkamą metinį EPF lėšų gavėjų *ex post* paskelbimą pagal 14 straipsnio 3 dalį.

Komisija, deramai atsižvelgdama į tarptautiniu mastu pripažintus standartus, gali pripažinti, kad 25 straipsnio 3 dalyje nurodytų agentūrų ir įstaigų audito, apskaitos, viešųjų pirkimų ir dotacijų skyrimo sistemos yra lygiavertės jos sistemoms.

27 straipsnis

- Komisija užtikrina patikėtų užduočių įgyvendinimo priežiūrą, vertinimą ir kontrolę. Atlikdama patikrinimus taikydama savo kontrolės sistemas, ji atsižvelgia į kontrolės sistemų lygiavertiškumą.

- Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) įstaigų, kurioms perduodamos užduotys, atžvilgiu turi tokius pačius įgaliojimus kaip ir Komisijos departamentų atžvilgiu. Atitinkamos įstaigos patvirtina būtinąs priemones, kad padėtų OLAF atlikti vidaus tyrimus. Visiems tokių įstaigų EPF išteklių įgyvendinimo veiksams, visų pirma sprendimams ar jų sudarytoms sutartims, turi būti konkrečiai numatytos tos pačios kontrolės priemonės, kurios numatytos 70 straipsnio 4 dalyje.

28 straipsnis

Komisija negali patikėti iš EPF išteklių gaunamų lėšų įgyvendinimo priemonių, pvz., mokėjimo ir išieškojimo, privačiojo sektoriaus išorės subjektams arba įstaigoms, išskyrus 25 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos b punkte nurodytus subjektus ar įstaigas arba konkrečius atvejus, kai mokėjimams, kurie turi būti atliekami Komisijos nurodytiems gavėjams, taikomos Komisijos nustatytos sąlygos ir sumos, bei mokėjimus vykdomas subjektas arba įstaiga neveikia savo nuožiūra.

Privačiojo sektoriaus išorės subjektams ar įstaigoms, išskyrus 25 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos b punkte nurodytus subjektus ar įstaigas, galima sutartimi patikėti šias užduotis: profesionalias technines užduotis ir administracines, parengiamąsias ar pagalbines užduotis, nesusijusias su viešaisiais įgaliojimais ar veikimu savo nuožiūra.

4 skirsnis

Bendras valdymas kartu su tarptautinėmis organizacijomis

29 straipsnis

- Komisijai įgyvendinant EPF išteklius bendro valdymo būdu, tarptautinėms organizacijoms tam tikros įgyvendinimo užduotys pavedamos šiais atvejais:

- kai Komisiją ir tarptautinę organizaciją saisto ilgalaikis pagrindų susitarimas, kuriuo nustatomos jų bendradarbiavimo administracinės ir finansinės nuostatos;
- kai Komisija ir tarptautinė organizacija rengia bendrą projektą arba programą;
- kai sukaupiamos kelių pagalbos teikėjų lėšos, kurios nėra numatytos konkrečioms išlaidų punktams arba kategorijoms, t. t. daugiašalių pagalbos teikėjų veiksmų atveju.

Šios organizacijos savo apskaitos, audito, vidaus kontrolės ir viešųjų pirkimų procedūrose taiko standartus, kurie suteikia garantijas, lygiavertės tarptautiniu mastu pripažintiems standartams.

2. Tarptautinių organizacijų veiklos, finansuojamos iš EPF išteklių, įgyvendinimą prižiūri Komisija. Tokia priežiūra vykdoma išankstiniais patvirtinimais, *ex post* patikrinimais arba mišria procedūra.

3. Su tarptautinėmis organizacijomis sudaryti atskiri susitarimai dėl finansavimo skyrimo apima išsamias nuostatas dėl tokioms tarptautinėms organizacijoms patiktų užduočių įgyvendinimo.

4. Tarptautinės organizacijos, kurioms pavesta vykdyti įgyvendinimo užduotis, užtikrina tinkamą metinį EPF lėšų gavėjų *ex post* paskelbimą pagal 14 straipsnio 3 dalį.

3 SKYRIUS

Finansų pareigūnai

30 straipsnis

Komisija kiekvienam finansų pareigūnui suteikia išteklius, reikalingus jo pareigoms atlikti, bei įstatus, išsamiai apibūdinančius jo užduotis, teises ir pareigas.

1 skirsnis

Pareigų atskyrimo principai

31 straipsnis

Leidimus duodančio pareigūno ir apskaitos pareigūno pareigos turi būti atskirtos ir tarpusavyje nesuderinamos.

2 skirsnis

Leidimus duodantis pareigūnas

32 straipsnis

1. 2 straipsnyje nurodytų operacijų finansinio įgyvendinimo atveju Komisija vykdo leidimus duodančio pareigūno pareigas.

2. Komisija nurodo atitinkamo lygio darbuotojus, kuriems paveda leidimus duodančio pareigūno pareigas, nustato perduotų įgaliojimų taikymo sritį ir galimybę asmenims, kuriems tokie įgaliojimai yra perduoti, perigalioti kitus asmenis.

3. Leidimus duodančio pareigūno įgaliojimai arba perigaliuojimai perduodami tik darbuotojams.

4. Įgalioti ar perigalioti leidimus duodantys pareigūnai gali veikti tik neviršydami įgaliojimo ar perigaliuojimo dokumente nustatytų ribų. Atsakingam įgaliotam ar perigaliotam leidimus duodančiam pareigūnui jo užduotis atlikti gali padėti vienas ar

keli darbuotojai, kuriems patikėta jo atsakomybe vykdyti tam tikrą EPF ištekliams įgyvendinti ir ataskaitoms pateikti būtiną veiklą.

33 straipsnis

Leidimus duodantis pareigūnas atsakingas už:

- a) įplaukų ir išlaidų vykdymą pagal patikimo finansų valdymo principą;
- b) teisėtumo ir tvarkingumo reikalavimų laikymosi užtikrinimą.

34 straipsnis

1. Vykdydami išlaidas, įgalioti ir perigalioti leidimus duodantys pareigūnai prisiima finansinius ir tam tikrais atvejais teisinius išipareigojimus, tvirtina išlaidas, duoda leidimus mokėjimams vykdyti ir atlieka parengiamuosius darbus EPF ištekliams įgyvendinti.

2. Įplaukų vykdymą sudaro gautinų sumų sąmatų rengimas, teisės gauti išieškotinas sumas nustatymas ir vykdomųjų raštų sumoms išieškoti išdavimas. Prireikus apimamas teisės į nustatytas išieškotinas sumas atsisakymas.

35 straipsnis

Išskyrus centralizuoto valdymo ar bendro valdymo kartu su tarptautinėmis organizacijomis atvejus, su programų ar projektų įgyvendinimu susijusių veiklų vykdo nacionalinis arba regioninis leidimus duodantis pareigūnas, kaip nurodyta AKR ir EB susitarimo IV priedo 35 straipsnyje ir Užjūrio asociacijos sprendimą įgyvendinančiose priemonėse, glaudžiai bendradarbiaudamas su Komisija pagal AKR ir EB susitarimo IV priedo 34, 35 ir 36 straipsnius.

36 straipsnis

1. Jei įgaliotas leidimus duodantis pareigūnas sužino apie problemas, iškilusias vykdant su EPF išteklių valdymu susijusias procedūras, jis kartu su nacionaliniu arba regioniniu leidimus duodančiu pareigūnu susisiečia su visais būtinais asmenimis padėčiai ištaisyti ir imasi visų būtinų priemonių.

Tais atvejais, kai nacionalinis ar regioninis leidimus duodantis pareigūnas neatlieka arba negali atlikti jam priklausančių pareigų pagal AKR ir EB susitarimą, įgaliotas leidimus duodantis pareigūnas gali laikinai jį pakeisti; tokiu atveju Komisija iš atitinkamai AKR valstybei skirtų išteklių gali gauti finansinę kompensaciją už papildomai atliktą administracinio darbo krūvį.

2. Visos priemonės, kurių įgaliotas leidimus duodantis pareigūnas ėmėsi pagal 1 dalį, vykdomos atitinkamo nacionalinio ar regioninio leidimus duodančio pareigūno vardu.

37 straipsnis

1. Laikydamasis Komisijos priimtų būtiniausių standartų ir deramai atsižvelgdamas į riziką, susijusią su valdymo sąlygomis ir finansuojamos veiklos pobūdžiu, įgaliotas leidimus duodantis pareigūnas sukuria jo pareigoms atlikti tinkančią organizacinę struktūrą ir vidaus valdymo bei kontrolės procedūras, įskaitant atitinkamus atvejais *ex post* patikrinimus.

2. Prieš išduodant leidimą vykdyti veiklą, darbuotojai, išskyrus veiklą inicijavusį darbuotoją, patikrina veiklos ir finansinius aspektus. Tokios veiklos inicijavimas ir jos *ex ante* bei *ex post* patikrinimas yra atskiros funkcijos.

3. Visi darbuotojai, atsakingi už finansinių operacijų valdymo kontrolę, turi turėti būtinus profesinius įgūdžius. Jie privalo laikytis specialaus Komisijos nustatyto profesinių standartų kodekso.

4. Bet kuris darbuotojas, dalyvaujantis finansų valdyme ir sandorių kontrolėje, kuris mano, kad sprendimas, kurį jo viršininkas reikalauja taikyti arba priimti, yra klaidingas arba neatitinka patikimo finansų valdymo principų ar profesinių taisyklių, kurių jis privalo laikytis, apie tai raštu praneša įgaliotam leidimus suteikiančiam pareigūnui, o jei šis nesiima veiksmų – 54 straipsnio 3 dalyje nurodytai komisijai.

Sukčiavimo, korupcijos arba kitos neteisėtos veiklos, kuri gali pakenkti Bendrijos interesams, atveju jis informuoja taikomais teisės aktais paskirtas institucijas ir įstaigas.

38 straipsnis

Įgaliotas leidimus duodantis pareigūnas atsiskaito Komisijai už savo pareigų atlikimą metinėje veiklos ataskaitoje, kurioje pateikia finansinę bei valdymo informaciją, patvirtindamas, kad ataskaitos dokumentuose pateikta informacija yra tikra ir teisinga, išskyrus atvejus, kai su apibrėžtomis įplaukų ir išlaidų sritimis susijusiose išlygose nurodyta kitaip.

Toje ataskaitoje nurodomi veiklos rezultatai atsižvelgiant į nustatytus tikslus, su ta veikla susijusi rizika, suteiktų išteklių panaudojimas ir vidaus kontrolės sistemos efektyvumas ir veiksmingumas. Vidaus auditorius atsižvelgia į metinę ataskaitą ir visą kitą pateiktą informaciją. Ne vėliau kaip kiekvienų metų birželio 15 d. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai atsiunčia ankstesniųjų metų metinės veiklos ataskaitos santrauką.

3 skirsnis

Apskaitos pareigūnas

39 straipsnis

1. Komisija skiria apskaitos pareigūną, kuris atsakingas už:

- a) tinkamą mokėjimų vykdymą, įplaukų surinkimą ir nustatytų gautinų sumų išieškojimą;

- b) ataskaitų parengimą ir pateikimą pagal VIII antraštinę dalį;

- c) sąskaitų, susijusių su toliau išvardytais punktais, tvarkymą:

- i) 15 straipsnyje nurodytais asignavimais, išskyrus asignavimus Investicinei priemonei ir palūkanų normų subsidijas;

- ii) 70 straipsnyje nurodytais išipareigojimais;

- iii) mokėjimais, įplaukomis ir skolomis;

- d) apskaitos taisyklių ir metodų bei sąskaitų plano nustatymą pagal VIII antraštinę dalį;

- e) apskaitos sistemų nustatymą bei patvirtinimą ir prireikus sistemų, kurias įgaliotas leidimus duodantis pareigūnas yra nustatęs apskaitos informacijai teikti ar pagrįsti, patvirtinimą;

- f) išdo valdymą.

Apskaitos pareigūnas įgaliojamas patikrinti, kaip laikomasi pirmos pastraipos e punkte nurodytų patvirtinimo kriterijų.

2. Apskaitos pareigūnas iš įgalioto leidimus duodančio pareigūno ir iš EIB, kurie savo ruožtu garantuoja suteikiamos informacijos patikimumą, gauna visą informaciją, kuri yra būtina ataskaitoms, teisingai atspindinčioms EPF išteklių finansinį įgyvendinimą, parengti.

40 straipsnis

1. Prieš Komisijai patvirtinant ataskaitas, jas pasirašo apskaitos pareigūnas, taip patvirtindamas turimą patikimą garantiją, kad ataskaitoms pateikta tikra ir teisinga informacija apie finansinę EPF padėtį.

Tuo tikslu apskaitos pareigūnas įsitikina, kad:

- a) ataskaitos yra parengtos pagal apskaitos taisykles, metodus ir apskaitos sistemas, kuriuos jis savo atsakomybe nustatė EPF ataskaitoms pagal šį reglamentą;

- b) visos įplaukos ir išlaidos yra nurodytos ataskaitose.

Įgaliotas leidimus duodantis pareigūnas persiunčia visą informaciją, kurios reikia apskaitos pareigūnui, kad jis galėtų vykdyti savo pareigas.

Leidimus duodantis pareigūnas visiškai atsako už tinkamą jo valdomų lėšų panaudojimą bei jo kontroliuojamų išlaidų teisėtumą ir tvarkingumą.

41 straipsnis

Apskaitos pareigūnas yra įgaliotas tikrinti gautą informaciją ir atlikti daugiau patikrinimų, kurie, jo nuomone, yra reikalingi ataskaitoms pasirašyti. Apskaitos pareigūnas prireikus pateikia išlygas, tiksliai paaiškindamas tokių išlygų pobūdį ir taikymo sritį.

42 straipsnis

Išskyrus atvejus, kai šiame reglamente yra numatyta kitaip, tik apskaitos pareigūnas yra įgaliotas tvarkyti grynuosius pinigus ir jų ekvivalentus. Jis yra atsakingas už jų saugojimą.

43 straipsnis

Išskyrus atvejus, kai šiame reglamente yra numatyta kitaip, tik apskaitos pareigūnas, atlikdamas savo pareigas, gali tam tikras užduotis pavesti savo pavaldiniams.

Igaliojimo dokumente nustatomos įgaliojamiems asmenims patikėtos užduotys.

4 skirsnis

Mokėjimų tarpininkas

44 straipsnis

1. Mokėjimams AKR valstybių nacionaline valiuta arba UŠT vietinėmis valiutomis, numatytiems AKR ir EB susitarimo IV priedo 37 straipsnio 1 ir 4 dalyse arba Užjūrio asociacijos sprendimo įgyvendinimo priemonėse, apskaitos pareigūnas, kai tinkama, atidaro sąskaitas AKR valstybių ir UŠT finansų įstaigose, o mokėjimams eurai ir kitomis valiutomis – valstybių narių finansų įstaigose.

2. Šios finansų įstaigos, kurios veikia kaip mokėjimų tarpininkai, apskaitos pareigūno nurodymu atlieka mokėjimus.

3. Pagal AKR ir EB susitarimo IV priedo 37 straipsnio 2 dalį už AKR valstybių ir UŠT finansų įstaigų sąskaitose laikomus indėlius palūkanos nemokamos ir tos įstaigos už savo paslaugas negauna atlygio.

Pagal Vidaus susitarimo 1 straipsnio 6 dalį už valstybių narių finansų institucijose laikomus indėlius mokamos palūkanos. Tokios palūkanos kredituojamos į vieną iš tame straipsnyje nurodytų sąskaitų.

45 straipsnis

Komisijos ir mokėjimų tarpininkų, numatytų AKR ir EB susitarimo IV priedo 37 straipsnyje arba priemonėse, įgyvendinančiose Užjūrio asociacijos sprendimą, santykiai

reglamentuojami sutartimis. Pasirašytų sutarčių kopijos informavimo tikslais siunčiamos Audito Rūmams.

46 straipsnis

1. Komisija iš pagal 59 straipsnio 3 dalį atidarytų specialių sąskaitų perveda sumas, reikalingas sąskaitoms, atidarytoms jos vardu pagal 44 straipsnį, papildyti. Tokie pervedimai atliekami remiantis projektų ir programų grynųjų pinigų poreikiais.

2. Komisija stengiasi paimti pinigus iš 59 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos nurodytų specialių sąskaitų taip, kad jos aktyvų pasiskirstymas tose sąskaitose būtų proporcingas įvairių valstybių narių įnašams į EPF.

47 straipsnis

Komisijos darbuotojų, įgaliotų atlikti operacijas EPF sąskaitose, parašai atitinkamiems bankams pateikiami atidarant sąskaitas, arba, jeigu darbuotojai įgaliojami po to, juos paskyrus.

5 skirsnis

Mokėjimų administratorius

48 straipsnis

1. Kad būtų galima atlikti 44 straipsnyje numatytus mokėjimus, apskaitos pareigūnas paskiria mokėjimų administratorių, kuris atlieka vietos mokėjimus naudodamasis mokėjimų tarpininko sąskaita.

2. Mokėjimų administratoriai parenkami iš pareigūnų arba, iškilus poreikiui ir tik tinkamai pagrįstais atvejais, iš kitų darbuotojų.

49 straipsnis

1. Mokėjimų administratorius skiriamas apskaitos pareigūno sprendimu, kurį jis priima, remdamasis tinkamai pagrįstu atsakingojo leidimus duodančio pareigūno pasiūlymu. Tame sprendime nurodomos atitinkamos mokėjimų administratoriaus ir leidimus duodančio pareigūno pareigos bei išipareigojimai.

Jame turi būti nurodyta bent:

- a) patvirtinamųjų dokumentų rengimo dažnumas ir jų rengimo tvarka;
- b) mokėjimų tarpininko sąskaitos papildymo tvarka;
- c) apskaitos pareigūno mokėjimų administratoriui išduoto įgaliojimo galiojimo laikas;
- d) paskirtojo mokėjimų administratoriaus tapatybė.

Pirmoje pastraipoje nurodyto sprendimo pakeitimas taip pat priimamas apskaitos pareigūno sprendimu, kurį jis priima remdamasis tinkamai pagrįstu atsakingojo leidimus duodančio pareigūno pasiūlymu.

2. Mokėjimų administratorius, gavęs apskaitos pareigūno nurodymą, trečiosioms šalims gali išmokėti sumas, kurioms buvo gauti tinkami įgaliojimai, neviršydamas mokėjimų tarpininko banko sąskaitoje esančių lėšų teigiamos likutinės sumos.

50 straipsnis

Vietos banko sąskaitų papildymas

Apskaitos pareigūnas papildo mokėjimų tarpininko sąskaitas ir stebi, kaip atidaromos su tomis sąskaitomis susijusios banko sąskaitos, kaip perduodama parašo teisė, kaip atliekami patikrinimai vietoje ir centralizuotose sąskaitose.

Mokėjimų tarpininkų sąskaitos gali būti papildomos tiesiogiai iš įvairių vietos įplaukų, gautų:

- a) skolininkams grąžinus įvairias sumas;
- b) pagal vykdomuosius raštus sumoms išieškoti.

4 SKYRIUS

Finansų pareigūnų atsakomybė

1 skirsnis

Bendrosios taisyklės

51 straipsnis

1. Nepažeisdama jokių drausminių priemonių, institucija, paskyrusi įgaliotus ar perigaliotus leidimus duodančius pareigūnus, gali bet kuriuo metu jų įgaliojimą ar perigaliuojimą laikinai ar visam laikui atšaukti.

2. Nepažeisdama jokių drausminių priemonių, Komisija bet kuriuo metu gali laikinai ar visam laikui nušalinti apskaitos pareigūną nuo pareigų.

3. Nepažeisdama jokių drausminių priemonių, institucija, paskyrusi mokėjimų administratorius, gali bet kuriuo metu laikinai ar visam laikui nušalinti juos nuo pareigų.

52 straipsnis

1. Šio skyriaus nuostatos yra taikomos nepažeidžiant atsakomybės pagal baudžiamąją teisę, kuri 51 straipsnyje nurodytiems finansų pareigūnams tenka pagal taikytiną nacionalinę teisę ir galiojančias nuostatas dėl Bendrijų finansinių interesų apsaugos ir dėl kovos su valstybių narių darbuotojų ar pareigūnų korupcija.

2. Kiekvienas leidimus duodantis pareigūnas, apskaitos pareigūnas ar mokėjimų administratorius gali būti baudžiamas drausminėmis priemonėmis ir iš jo gali būti reikalaujama sumokėti kompensaciją, kaip nustatyta Tarnybos nuostatuose, nepažeidžiant šio reglamento 53–56 straipsnių.

Sukčiavimo, korupcijos arba kitos neteisėtos veiklos, kuri gali pakenkti Bendrijos interesams, atveju klausimas perduodamas kompetentingoms institucijoms ar įstaigoms.

2 skirsnis

Leidimus duodantiems pareigūnams taikomos taisyklės

53 straipsnis

Leidimus duodančio pareigūno pareiga sumokėti 52 straipsnio 2 dalyje nurodytą kompensaciją visų pirma taikoma, jeigu:

- a) leidimus duodantis pareigūnas tyčia arba dėl didelio savo aplaidumo nustato teisę į grąžintinas sumas arba išduoda vykdomuosius raštus sumoms išieškoti, paskirsto išlaidas ar pasirašo mokėjimo pavedimą nesilaikydamas šio reglamento;
- b) leidimus duodantis pareigūnas tyčia arba dėl didelio savo aplaidumo neparengia dokumento, kuriuo nustatoma gautina suma, neišduoda vykdomojo rašto sumoms išieškoti arba vėluoja tą padaryti, arba vėluoja išduoti mokėjimo pavedimą, ir dėl to trečiosios šalys pareiškia Komisijai civilinį ieškinį.

54 straipsnis

1. Kai įgaliotas ar perigaliotas leidimus duodantis pareigūnas mano, kad sprendimas, kurį jis privalo priimti, yra neteisingas arba prieštarauja gero finansų valdymo principams, jis apie tai raštu praneša jį paskyrusiai institucijai. Jei po to paskyrusioji institucija įgaliotam ar perigaliotam leidimus duodančiam pareigūnui pateikia pagrįstą nurodymą priimti atitinkamą sprendimą, pastarasis negali būti laikomas atsakingu.

2. Vidaus perigaliavimo atveju įgaliotas leidimus duodantis pareigūnas toliau lieka atsakingas už įdiegtų vidaus valdymo bei kontrolės sistemų efektyvumą ir veiksmingumą bei už perigalioto leidimus duodančio pareigūno parinkimą.

3. Komisijos pagal Reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 sudaryta speciali finansinių pažeidimų komisija yra kompetentinga nustatyti, ar yra įvykdytas finansinis pažeidimas, susijęs su EPF, ir kokių tolesnių veiksmų reikėtų imtis. Atvejai, susiję su Komisijos EPF išteklių valdymu, perduodami tai komisijai, kaip numatyta Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002 75 straipsnyje.

Remdamasi komisijos nuomone, Komisija nusprendžia, ar pradėti procesą dėl drausminės priemonės taikymo arba kompensacijos sumokėjimo. Jei komisija nustato sisteminės problemas, ji siunčia pranešimą su rekomendacijomis įgaliotam leidimus duodančiam pareigūnui, jei pastarasis nėra su tuo susijęs, ir vidaus auditoriui.

3 skirsnis

Apskaitos pareigūnams ir mokėjimų administratoriams taikomos taisyklės

55 straipsnis

Apskaitos pareigūnui gali būti taikomos drausminės priemonės ir reikalaujama sumokėti kompensaciją, kaip numatyta Tarnybos nuostatuose ir juose nustatyta tvarka. Tokios priemonės jam gali būti taikomos, jeigu jis padaro vieną iš šių nusižengimų:

- a) praranda ar sugadina saugomus pinigus, turtą ir dokumentus;
- b) neteisingai pakeičia banko sąskaitas ar pašto žiro sąskaitas;
- c) išieško arba išmoka sumas, kurios neatitinka vykdomojo rašto sumoms išieškoti ar mokėjimų pavedimų;
- d) nesurenka reikiamų įplaukų.

56 straipsnis

Mokėjimų administratoriui gali būti taikomos drausminės priemonės ir reikalaujama sumokėti kompensaciją, kaip numatyta Tarnybos nuostatuose ir juose nustatyta tvarka. Tokios priemonės jam gali būti taikomos, jeigu jis padaro vieną iš šių nusižengimų:

- a) praranda ar sugadina saugomus pinigus, turtą ir dokumentus;
- b) negali pateikti tinkamų savo atliktų mokėjimų patvirtinamųjų dokumentų;
- c) išmoka pinigus asmenims, neturintiems teisės į juos;
- d) nesurenka reikiamų įplaukų.

5 SKYRIUS

Įplaukų operacijos

1 skirsnis

Galimybė naudotis EPF ištekliais

57 straipsnis

1. Pagal Vidaus susitarimo 7 straipsnį metinės įnašų sumos $n + 2$ metams viršutinė riba ir metinė įnašo suma $n + 1$ metams nustatomos 2–7 dalyse nurodyta tvarka. Metiniai įnašai mokami trimis dalimis. Jos nustatomos 2–7 dalyse nurodyta tvarka.

2. Komisija iki n metų spalio 15 d. pateikia pasiūlymą, kuriame nurodoma:

- metinės įnašų sumos $n + 2$ metams viršutinė riba,

- metinė įnašų suma $n + 1$ metams,

- pirmosios įnašo dalies suma $n + 1$ metams.

Taryba priima sprendimą dėl šio pasiūlymo iki n metų lapkričio 15 d.

Valstybės narės sumoka pirmąją įnašo dalį $n + 1$ metams ne vėliau kaip iki $n + 1$ metų sausio 21 d.

3. Komisija iki $n + 1$ metų birželio 15 d. pateikia pasiūlymą, kuriame nurodoma:

- antrosios įnašo dalies suma $n + 1$ metams,

- metinė įnašo suma $n + 1$ metams, patikslinta atsižvelgiant į faktinius poreikius, tuo atveju, jei, kaip nustatyta Vidaus susitarimo 7 straipsnio 3 dalyje, metinė suma skirtųsi nuo faktinių poreikių.

Ne vėliau kaip per 21 kalendorinę dieną nuo tos dienos, kai Komisija pateikė pasiūlymą, Taryba priima sprendimą dėl pasiūlymo.

Valstybės narės sumoka antrąją įnašo dalį ne vėliau kaip per 21 kalendorinę dieną nuo tos dienos, kai joms buvo pranešta apie Tarybos sprendimą.

4. Iki $n + 1$ metų birželio 15 d. Komisija, atsižvelgdama į EIB prognozes dėl Investicinės priemonės administravimo ir operacijų, įskaitant palūkanų normų subsidijas, sudaro ir pateikia Tarybai pranešimą apie išipareigojimus, mokėjimus ir metinę reikalavimų sumokėti įnašus, pateiktų n metais ir pateiktinų $n + 1$ ir $n + 2$ metais, sumą. Šios $n + 1$ ir $n + 2$ metų sumos grindžiamos gebėjimu realiai išmokėti siūlomas lėšas.

5. Komisija iki $n + 1$ metų spalio 10 d. pateikia pasiūlymą, kuriame nurodoma:

- trečioji metinio įnašo dalis $n + 1$ metams,

- metinė įnašo suma $n + 1$ metams, patikslinta atsižvelgiant į faktinius poreikius, tuo atveju, jei, kaip nustatyta Vidaus susitarimo 7 straipsnio 3 dalyje, metinė suma skirtųsi nuo faktinių poreikių.

Ne vėliau kaip per 21 kalendorinę dieną nuo tos dienos, kai Komisija pateikė pasiūlymą, Taryba priima sprendimą dėl pasiūlymo.

Valstybės narės sumoka trečiąją įnašo dalį ne vėliau kaip per 21 kalendorinę dieną nuo tos dienos, kai joms buvo pranešta apie Tarybos sprendimą.

6. Tam tikrais metais mokamų dalių suma negali viršyti metinės įnašo sumos, nustatytos tiems metams. Metinė įnašo suma negali viršyti viršutinės ribos, nustatytos tiems metams. Viršutinės ribos negalima padidinti, išskyrus pagal Vidaus susitarimo 7 straipsnio 4 dalį. Galimas viršutinės ribos padidinimas įtraukiamas į pasiūlymus, nurodytus pirmiau 2–5 dalyse.

7. Nurodant metinės įnašo sumos viršutinę ribą $n + 2$ metams, metinę įnašo sumą $n + 1$ metams ir įnašų dalis, pagal 1–5 straipsnius nurodoma:

- a) Komisijos valdomo finansavimo suma; ir
- b) EIB valdomo finansavimo suma, įskaitant palūkanų normų subsidijas.

58 straipsnis

1. 57 straipsnyje nurodytos įnašų dalys, kurias turi sumokėti kiekviena valstybė narė, nustatomos taip, kad jos būtų proporcingos tos valstybės įnašams į EPF, nustatytiems Vidaus susitarimo 1 straipsnio 2 dalyje.

2. Reikalavimuose sumokėti įnašus pirmiausia paeiliui panaudojamos sumos, nustatytos ankstesniems EPF.

59 straipsnis

1. Valstybių narių finansiniai įnašai išreiškiami eurai.
2. Kiekviena valstybė narė savo įnašus įmoka eurai.
3. Mokėdama sumas Komisijai pagal šio reglamento 57 straipsnio 7 dalies a punktą, kiekviena valstybė narė finansinius įnašus kredituoja į specialią sąskaitą, pavadintą „Europos Bendrijų Komisija – Europos plėtros fondas“, kuri yra atidaryta tos valstybės narės emisijos banke ar jos paskirtoje finansų institucijoje. Tokių įnašų suma laikoma tose specialiose sąskaitose tol, kol reikia atlikti mokėjimus, numatytus AKR ir EB susitarimo IV priedo 37 straipsnyje arba Užjūrio asociacijos sprendimą įgyvendinančiose priemonėse.

Mokėdama sumas EIB pagal 57 straipsnio 7 dalies b punktą, kiekviena valstybė narė finansinius įnašus kredituoja vadovaudamasi 146 straipsniu.

Prireikus Komisija suteikia atitinkamą techninę pagalbą, įgyvendinant 57 straipsnyje nurodytus Tarybos sprendimus.

60 straipsnis

1. Kai pagal šį straipsnį mokėtina įnašų dalis nesumokama iki 57 straipsnio 2–5 dalyse nustatyto termino, atitinkama valstybė narė nuo nesumokėtos sumos privalo mokėti palūkanas.
2. Šioms nesumokėtoms sumoms taikoma palūkanų norma, kuri yra dviem procentiniais punktais didesnė už Europos

Sąjungos oficialiojo leidinio C serijoje paskelbtą Europos centrinio banko savo pagrindinėms refinansavimo operacijoms taikomą palūkanų normą to mėnesio, kurį sueina mokėjimo terminas, pirmą darbo dieną. Ši palūkanų norma didinama ketvirčiu procentinio punkto už kiekvieną uždelstą mėnesį.

Palūkanos mokamos už visą vėlavimo laikotarpį ir skaičiuojamos nuo pirmos kalendorinės dienos po atitinkamos įnašų dalies sumokėjimo termino.

3. Už pavėluotai sumokėtas Komisijai pagal 57 straipsnio 7 dalies a punktą mokamas sumas palūkanos už pavėluotus mokėjimus kredituojamos į vieną iš Vidaus susitarimo 1 straipsnio 6 dalyje numatytų sąskaitų.

Už pavėluotai sumokėtas EIB pagal 57 straipsnio 7 dalies b punktą mokamas sumas palūkanos už pavėluotus mokėjimus kredituojamos Investicinei priemonei.

61 straipsnis

Pasibaigus AKR ir EB susitarimo Ib priede pateikto finansinio protokolo terminui, Komisija, laikydamosi šiame reglamente nustatytų sąlygų, prireikus pareikalauja tos įnašų dalies, kurią valstybės narės privalo sumokėti pagal 57 straipsnį.

2 skirsnis

Gautinų sumų sąmatos

62 straipsnis

1. Pirmiausia gautinos sumos sąmatą parengia atsakingas leidimus duodantis pareigūnas, atsižvelgdamas į visas priemones ar aplinkybes, dėl kurių gali atsirasti ar pasikeisti skola EPF.
2. Nukrypstant nuo 1 dalies, gautina suma neįvertinama tol, kol valstybės narės Komisijai nesumoka savo įnašų į EPF, apibrėžtų 57 ir 58 straipsniuose. Atsakingas leidimus duodantis pareigūnas išduoda vykdomąjį raštą toms sumoms išieškoti.
3. Įgyvendinant 1 dalį *mutatis mutandis* taikomas Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002 77 straipsnis.

3 skirsnis

Gautinų sumų nustatymas

63 straipsnis

1. Gautinų sumų nustatymas – veiksmas, kuriuo įgaliotas ar perigaliotas leidimus duodantis pareigūnas:
 - a) patikrina ir patvirtina, kad skola yra;
 - b) nustato ar patikrina skolos tikrumą ir jos sumą;
 - c) patikrina sąlygas, kuriomis skola turi būti sumokėta.

2. Komisijai suteikti EPF ištekliai ir bet kuri neabejotina nustatyto dydžio ir jai priklausanti gautina suma turi būti nustatoma apskaitos pareigūnui skirtame vykdomajame rašte sumoms išieškoti, o po to skolininkui skirtame skolos rašte; abu dokumentus parengia atsakingas leidimus duodantis pareigūnas.

3. Neteisingai išmokėtos sumos turi būti grąžintos.

4. Palūkanų už pavėluotus mokėjimus mokėjimo EPF sąlygoms *mutatis mutandis* taikomas Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002 86 straipsnis.

4 skirsnis

Igaliojimas išieškoti skolą

64 straipsnis

1. Igaliojimas išieškoti skolą – veiksmas, kuriuo įgaliotas ar perigaliotas atsakingas leidimus duodantis pareigūnas, išduodamas vykdomąjį raštą sumoms išieškoti, nurodo apskaitos pareigūnui išieškoti gautiną sumą, kurią jis yra nustatęs.

2. Nepažeisdama AKR valstybių arba UŠT pareigų, Komisija gali oficialiai nustatyti sumą, gautiną iš subjektų, kurie nėra valstybės, priėmusi sprendimą, kuris vykdomas pagal tas pačias sąlygas, kokios yra nustatytos Sutarties 256 straipsnyje.

3. Įgyvendinant 1 ir 2 dalis *mutatis mutandis* taikomi Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002 81 ir 84 straipsniai.

5 skirsnis

Išieškojimas

65 straipsnis

1. Apskaitos pareigūnas veikia pagal vykdomuosius raštus gautinoms sumoms išieškoti, tinkamai išduotus atsakingo leidimus duodančio pareigūno. Jis deramai užtikrina, kad EPF gautų savo įplaukas, ir rūpinasi jo teisių apsauga.

2. Apskaitos pareigūnas išieško sumas, į EPF ar Bendrijos reikalavimus skolininkui įskaitydamas tolygią, tikrą ir tiksliai nustatytą išmokėtiną sumą, kurią pačiam skolininkui turi sumokėti EPF ar Bendrija.

3. Tiesioginio darbo ir netiesioginės decentralizuotos veiklos, nurodytos VI antraštinėje dalyje, atveju, kai EPF pretenzijos nacionaliniams leidimus duodančiam pareigūnui nėra išieškomos per nustatytą laiką, atsakingas leidimus duodantis pareigūnas imasi visų būtinų priemonių, kad būtų susigrąžintos priklausantios sumos, įskaitant atitinkamais atvejais tokios priemonės taikymo tai valstybei ar UŠT sustabdymą.

4. Kai įgaliotas leidimus duodantis pareigūnas planuoja visiškai ar iš dalies atsisakyti teisės išieškoti nustatytą gautiną sumą, jis užtikrina, kad atsisakymas būtų teisėtas ir atitiktų patikimo finansų valdymo bei proporcingumo principus. Sprendimas dėl atsisakymo turi būti pagrįstas. Leidimus duodantis pareigūnas gali įgaluoti kitus asmenis priimti sprendimą tik tais atvejais, nustatytais Reglamente (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002.

5. Leidimus duodantis pareigūnas gali panaikinti arba koreguoti nustatytą gautiną sumą.

6. EPF teisėms į grąžintinas sumas trečiųjų šalių atžvilgiu bei trečiųjų šalių teisėms į grąžintinas sumas EPF atžvilgiu taikomas penkerių metų senaties terminas.

7. Įgyvendinant 1–6 dalis *mutatis mutandis* taikomi Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002 82–85 straipsniai ir 87–89 straipsniai.

6 SKYRIUS

Išlaidų operacijos

1 skirsnis

Bendrosios nuostatos

66 straipsnis

Kiekvienas išlaidų punktas turi būti priskirtas išipareigojimui, būti patvirtintas, jam turi būti duotas leidimas ir pagal jį turi būti atliktas mokėjimas.

2 skirsnis

Išipareigojimas dėl išlaidų

67 straipsnis

Prieš išipareigodama daryti išlaidas, Komisija arba institucijos, kurioms Komisija pavedė tokius įgaliojimus, priima sprendimą dėl finansavimo.

68 straipsnis

1. Komisijos finansinis išipareigojimas – operacija, kuria atidedamos lėšos, būtinos būsimiems mokėjimams vykdamas teisinį išipareigojimą padengti.

2. Komisijos teisinis išipareigojimas – veiksmas, kuriuo atsakingas leidimus duodantis pareigūnas trečiųjų šalių atžvilgiu prisiima ar nustato išipareigojimą, dėl kurio iš EPF yra mokamos lėšos.

3. Finansinį išipareigojimą ir teisinį išipareigojimą priima tas pats leidimus duodantis pareigūnas. Šios taisyklės gali būti atsisakyta šiais atvejais:

- a) Komisijos patirtų administracinių išlaidų pagal 69 straipsnio 3 dalį atveju, dėl kurių finansiniai išipareigojimai yra padalyti pagal 69 straipsnio 2 dalį;
- b) kai bendro pobūdžio išipareigojimai yra susiję su finansavimo susitarimais pagal 70 straipsnio 3 dalį.

69 straipsnis

1. Komisijos finansinis išipareigojimas yra individualus, kai yra žinomas gavėjas ir išlaidų suma.

Komisijos finansinis įsipareigojimas yra bendro pobūdžio, kai bent vienas iš elementų, būtinų individualiam įsipareigojimui nustatyti, dar yra nežinomas.

2. Finansiniai įsipareigojimai Komisijos administracinėms išlaidoms per kelerius metus gali būti padalyti į metines įmokas. Toks padalijimas numatomas atitinkamuose teisiniuose įsipareigojimuose.

3. Taikant 68 straipsnio 3 dalies a punktą ir šio straipsnio 2 dalį, administracinėmis išlaidomis laikoma:

- a) išlaidos žmogiškiesiems ištekliams, išskyrus nuolatinis darbuotojus;
- b) mokymo išlaidos;
- c) komandiruočių išlaidos;
- d) atstovavimo išlaidos;
- e) susitikimų išlaidos;
- f) išlaidos, susijusios su laisvai samdomais vertėjais žodžiu ir (arba) raštu;
- g) išlaidos, susijusios su pareigūnų mainais;
- h) kilnojamąjo ir nekilnojamąjo turto periodiniai nuompinigiaai;
- i) įvairių rūšių draudimo kaina;
- j) valymo ir priežiūros išlaidos;
- k) išlaidos, susijusios su telekomunikacinių paslaugų naudojimu;
- l) vandens, dujų ir elektros naudojimo išlaidos;
- m) išlaidos periodiniams leidiniams.

70 straipsnis

1. Prieš prisiimdamas teisinį įsipareigojimą, atsakingas leidimus duodantis pareigūnas prisiima Komisiją įpareigojantį finansinį įsipareigojimą su trečiosiomis šalimis.

2. Komisijos finansiniai įsipareigojimai atsiranda dėl Komisijos priimtų sprendimų dėl finansavimo pagal AKR ir EB susitarimą arba Užjūrio asociacijos sprendimą, kuriais jai leidžiama suteikti finansinę pagalbą iš EPF.

3. Komisijos teisinius įsipareigojimus sudaro:

- a) Komisijos, veikiančios Bendrijos vardu, ir AKR valstybių gavėjų arba užjūrio šalių bei teritorijų (UŠT) gavėjų, arba jų paskirtų institucijų, finansavimo susitarimas;

- b) Komisijos ir nacionalinių arba tarptautinių viešojo sektoriaus institucijų arba fizinių ar juridinių asmenų, atsakingų už veiksmų vykdymą, sutartis arba susitarimas dėl dotacijos.

4. Kiekviename finansavimo susitarime, sutartyje arba susitarime dėl dotacijos aiškiai numatoma, kad Komisija, OLAF ir Audito Rūmai turi įgaliojimus vykdyti visų rangovų ir subrangovų, kurie yra gavę finansavimą iš EPF išteklių, dokumentų kontrolę ir patikrinimus vietoje.

71 straipsnis

Prisiimdamas finansinį įsipareigojimą, atsakingas leidimus duodantis pareigūnas užtikrina, kad:

- a) išlaidos priskirtos teisingam apskaitos straipsniui;
- b) lėšų yra;
- c) išlaidos atitinka atitinkamas nuostatas, visų pirma AKR ir EB susitarimo, Užjūrio asociacijos sprendimo, Vidaus susitarimo, šio reglamento nuostatas ir visus teisės aktus, kurie yra priimti įgyvendinant šias nuostatas;
- d) laikomasi patikimo finansų valdymo principo.

72 straipsnis

Registruodamas teisinį įsipareigojimą, leidimus duodantis pareigūnas užtikrina, kad:

- a) įsipareigojimas paremtas atitinkamu finansiniu įsipareigojimu;
- b) išlaidos yra teisingos ir atitinka atitinkamas nuostatas, visų pirma AKR ir EB susitarimo, Užjūrio asociacijos sprendimo, Vidaus susitarimo, šio reglamento nuostatas ir visus teisės aktus, kurie yra priimti įgyvendinant šias nuostatas;
- c) yra laikomasi patikimo finansų valdymo principo.

3 skirsnis

Įsipareigojimas dėl išlaidų, esant centralizuotam ar bendram valdymui

73 straipsnis

Kai Komisija EPF išteklius valdo centralizuotai arba bendrai, įsipareigojimui dėl išlaidų taikomos šio skirsnio nuostatos.

74 straipsnis

1. Teisinius įsipareigojimus, susijusius su individualiais finansiniais įsipareigojimais, Komisija prisiima pagal 68 straipsnio 3 dalį ne vėliau kaip iki n metų gruodžio 31 d.; n metai – metai, kuriais buvo priimtas Komisijos individualus finansinis įsipareigojimas.

2. Bendro pobūdžio finansiniai įsipareigojimai paprastai apima visą atitinkamų individualių teisinių įsipareigojimų, kuriuos Komisija prisiėmė pagal 68 straipsnio 3 dalį iki $n + 1$ metų gruodžio 31 d., sumą; n metai – metai, kuriais buvo priimtas Komisijos bendro pobūdžio finansinis įsipareigojimas.

Tačiau kai yra įgyvendinami 70 straipsnio 3 dalies a punkte minėti bendro pobūdžio įsipareigojimai, Komisija sudaro atitinkamas individualias sutartis ir susitarimus ne vėliau kaip per trejus metus nuo finansinio susitarimo sudarymo dienos.

Individualios sutartys ir susitarimai, susiję su auditu ir vertinimu, gali būti sudaryti vėliau. Sudarytos sutartys taip pat gali būti vėliau papildytos.

Pirmoje dalyje bei šios dalies pirmoje ir antroje pastraipose nurodytų laikotarpių pabaigoje atsakingas leidimus duodantis pareigūnas panaikina visus įsipareigojimus, susijusius su nepanaudota tų finansinių įsipareigojimų likutine suma.

75 straipsnis

1. Kiekvieno individualaus teisinio įsipareigojimo, kurį Komisija priima pagal bendro pobūdžio įsipareigojimą, sumą atsakingas leidimus duodantis pareigūnas, prieš pasirašant tą teisinį įsipareigojimą, įregistruoja EPF sąskaitose ir priskiria bendro pobūdžio finansiniam įsipareigojimui.

2. Teisiniams įsipareigojimams vykdyti veiklą, kuri tęsiasi ilgiau kaip vienerius finansinius metus, ir atitinkamiems finansiniams įsipareigojimams, išskyrus 69 straipsnio 3 dalyje nurodytas administracines išlaidas, nustatoma galutinė įgyvendinimo data, vadovaujantis patikimo finansų valdymo principu.

Visos tokių įsipareigojimų dalys, kurios nėra įvykdytos praėjus šešiems mėnesiams nuo tos datos, ir atitinkami asignavimai panaikinami.

Finansinio įsipareigojimo suma, atitinkanti teisinį įsipareigojimą, pagal kurį per trejus metus nuo jo pasirašymo nėra atlikta jokių mokėjimų, ir atitinkami asignavimai panaikinami.

3. 2 dalies nuostatos taikomos nepažeidžiant sprendimų, kuriuos Taryba gali priimti pagal AKR ir EB susitarimo 96 ir 97 straipsnius.

76 straipsnis

Projektas nutraukiamas ir lėšų, dėl kurių buvo įsipareigota pagal 73, 74 ir 75 straipsnius, įsipareigojimas panaikinamas, kai yra Komisijos prisiimti su tuo projektu susiję teisiniai įsipareigojimai trečiosioms šalims ir kai atitinkami mokėjimai ir surinktos lėšos yra įrašytos į EPF sąskaitas.

4 skirsnis

Įsipareigojimas dėl išlaidų, esant decentralizuotam valdymui

77 straipsnis

Kai EPF lėšos yra valdomos decentralizuotai, Komisijos prisiimtam įsipareigojimui dėl išlaidų taikomos šio skirsnio nuostatos.

78 straipsnis

1. Finansavimo susitarimai su AKR valstybėmis gavėjomis ar UŠT gavėjomis sudaromi ne vėliau kaip $n + 1$ metų gruodžio 31 d.; n metai – metai, kai yra priimtas Komisijos bendro pobūdžio finansinis įsipareigojimas.

Kai finansavimo susitarimai nėra sudaryti iki pirmoje pastraipoje nurodyto termino, atitinkami asignavimai panaikinami.

2. Komisija įsipareigoja atlikti mokėjimą iš EPF išteklių, kai atsakingas leidimus duodantis pareigūnas patvirtina sutartis, susitarimus dėl dotacijų ir programų sąmatas, kaip numatyta 101 straipsnio 3 dalyje.

Prieš pasirašydamas patvirtinimus, atsakingas leidimus duodantis pareigūnas EPF sąskaitose registruoja kiekvieno individualaus teisinio įsipareigojimo, kurį jis patvirtino pagal bendro pobūdžio įsipareigojimą, sumą. Jis priskiria šią sumą bendro pobūdžio finansiniam įsipareigojimui.

3. 1 dalies nuostatos taikomos nepažeidžiant sprendimų, kuriuos Taryba gali priimti pagal AKR ir EB susitarimo 96 ir 97 straipsnius.

79 straipsnis

Vadovaudamasi 11 straipsnyje nurodytu patikimo finansų valdymo principu ir veikdama savo įgaliojimų ribose, Komisija siekia užtikrinti, kad:

a) teisiniai įsipareigojimai, įgyvendinantys 78 straipsnio 1 dalyje nurodytus finansavimo susitarimus, būtų sudaryti ne vėliau kaip per trejus metus nuo tos dienos, kai buvo sudarytas atitinkamas finansinis susitarimas. Individualios sutartys ir susitarimai, susiję su auditu ir vertinimu, taip pat jau sudarytų sutarčių papildymai gali būti sudaryti vėliau;

b) individualaus finansinio įsipareigojimo suma, atitinkanti teisinį įsipareigojimą, įgyvendinantį 78 straipsnio 1 dalyje nurodytą finansinį susitarimą, pagal kurį per trejus metus nuo teisinio įsipareigojimo pasirašymo nėra atlikta jokių mokėjimų, panaikinama.

Pasibaigus finansiniuose susitarimuose nustatytam pirmos pastraipos a punkte nurodytų teisinių išpareigojimų sudarymo terminui atsakingas leidimus duodantis pareigūnas panaikina visus išpareigojimus, susijusius su nepanaudotu atitinkamų finansinių išpareigojimų likučiu.

Pirmos pastraipos b punkte nurodyti teisiniai išpareigojimai – sutartys, susitarimai dėl dotacijų arba programų sąmatos, kurias sudaro AKR valstybė, UŠT ar jos institucijos, arba sutartys ir susitarimai dėl dotacijų, kuriuos sudaro Komisija, veikdama jų vardu ir jų naudai. Taikant šią pastraipą Komisija, susitarusi su AKR valstybėmis gavėjomis ir UŠT gavėjomis, atitinkamas nuostatas įrašo į finansavimo susitarimus, nurodytus 78 straipsnio 1 dalyje.

80 straipsnis

AKR valstybė arba UŠT, arba jos institucijos ir (arba) Komisija, projekto tikslais veikianti jų vardu ir jų naudai trečiųjų šalių atžvilgiu, nutraukia projektą ir panaikina išpareigojimą dėl lėšų, dėl kurių buvo išpareigota pagal 78 ir 79 straipsnius, po to, kai pasibaigia prisiimtų teisinių išpareigojimų galiojimas ir kai atitinkami mokėjimai bei surinktos lėšos yra įrašytos į EPF sąskaitas.

5 skirsnis

Išlaidų patvirtinimas

81 straipsnis

1. Išlaidų patvirtinimas yra veiksmas, kuriuo atsakingas leidimus duodantis pareigūnas:

- a) patikrina kreditoriaus teisės buvimą;
- b) nustato arba patikrina reikalavimo tikrumą ir sumą;
- c) patikrina sąlygas, kuriomis turi būti atliktas mokėjimas.

2. Patvirtinant išlaidas *mutatis mutandis* taikomi Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002 97–101 straipsniai.

6 skirsnis

Leidimo išlaidoms davimas

82 straipsnis

1. Leidimo išlaidoms davimas – veiksmas, kuriuo atsakingas leidimus duodantis pareigūnas, patikrinęs lėšų buvimą ir išduodamas mokėjimo pavedimą, nurodo apskaitos pareigūnui išmokėti jo patvirtintą išlaidų sumą.

2. Jeigu periodiniai mokėjimai yra susiję su teikiamomis paslaugomis, įskaitant nuomos paslaugas, arba su pristatomomis prekėmis, leidimus duodantis pareigūnas, atsižvelgdamas į rizikos analizę, gali duoti nurodymą taikyti tiesioginio debeto sistemą.

3. Igyvendinant šį straipsnį *mutatis mutandis* taikomi Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002 102 ir 103 straipsniai.

7 skirsnis

Išlaidų apmokėjimas

83 straipsnis

1. Mokėjimas atliekamas pateikus įrodymą, kad atitinkamas veiksmas atitinka pagrindinio teisės akto arba sutarties nuostatas. Mokėjimas taikomas vienai ar kelioms šių operacijų:

- a) visos mokėtinos sumos išmokėjimo;
- b) mokėtinų sumų išmokėjimo vienu iš šių būdų:
 - i) iš anksto finansuojant, kai sumą galima padalyti į kelias išmokas;
 - ii) vienu ar keliais tarpiniais mokėjimais;
 - iii) mokėtinos sumos likučio išmokėjimu.

2. Sąskaitose, įrašant skirtingų rūšių mokėjimus, nurodytus 1 dalyje, būtina juos atskirti jų įvykdymo metu.

3. *Mutatis mutandis* taikomi Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002 104–105 straipsniai.

84 straipsnis

Apskaitos pareigūnas išlaidas apmoka neviršydamas turimų lėšų.

85 straipsnis

Mokėjimai atliekami per banko sąskaitas, nurodytas 44 straipsnyje. Išsamias tokių sąskaitų atidarymo, administravimo ir naudojimo taisykles nustato apskaitos pareigūnas.

Tomis taisyklėmis visų pirma reikalaujama, kad pervedimo pavedimus ir visus banko mokėjimus bendrai pasirašytų du apskaitos pareigūno tinkamai įgalioti darbuotojai.

86 straipsnis

Kai mokėjimus atlieka mokėjimų administratorius, atsakingas leidimus duodantis pareigūnas užtikrina, kad būtų atlikti patikrinimai prieš atliekant mokėjimus.

8 skirsnis

Išlaidų operacijų terminai

87 straipsnis

1. Išlaidų patvirtinimas, leidimo išlaidoms davimas ir apmokėjimas užbaigiamas per 90 dienų laikotarpį nuo tos dienos, kai turi būti atliktas mokėjimas. Nacionalinis ar regioninis leidimus duodantis pareigūnas patvirtina išlaidas ir atitinkamai praneša apie tai atsakingam Komisijos leidimus duodančiam pareigūnui ne vėliau kaip likus 45 dienoms iki to termino pabaigos.

2. Kreditoriai, kuriems pavėluotai išmokėta, turi teisę gauti delspinigius pagal Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002 106 straipsnį.

3. Pretenzijas dėl pavėluotų mokėjimų, už kuriuos yra atsakinga Komisija pagal AKR ir EB susitarimo IV priedo 37 straipsnį, patenkina Komisija iš sąskaitos ar sąskaitų, numatytų Vidaus susitarimo 1 straipsnio 6 dalyje.

7 SKYRIUS

It sistemos

88 straipsnis

1. Kai įplaukų ir išlaidų operacijos tvarkomos kompiuterių sistemomis, dokumentai gali būti pasirašyti kompiuterine arba elektronine tvarka.

2. Įgyvendinant šį straipsnį *mutatis mutandis* taikomi Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002 107 ir 108 straipsniai.

8 SKYRIUS

Vidaus auditorius

89 straipsnis

EPF vidaus auditoriaus pareigas atlieka Komisijos vidaus auditorius. Jis savo pareigas atlieka pagal atitinkamus tarptautinius standartus. Vidaus auditorius Komisijai atsakingas už EPF išteklių, kuriuos valdo Komisija pagal 2 straipsnį, įgyvendinimo sistemų ir procedūrų tinkamo veikimo patikrinimą. Vidaus auditorius negali būti nei leidimus duodantis pareigūnas, nei apskaitos pareigūnas.

90 straipsnis

1. Vidaus auditorius Komisijai pataria, kaip spręsti su rizika susijusius klausimus, pateikdamas nepriklausomas nuomones dėl valdymo ir kontrolės sistemų ir rekomendacijas, kaip pagerinti operacijų vykdymo sąlygas ir skatinti patikimą finansų valdymą.

Vidaus auditorius visų pirma atsakingas už:

a) vidaus valdymo sistemų tinkamumo ir veiksmingumo bei skyrių veiklos įgyvendinant politiką, programas ir veiksmus įvertinimą, atsižvelgiant į su jais susijusią riziką;

b) vidaus kontrolės ir audito sistemų, taikomų kiekvienai EPF išteklių įgyvendinimo operacijai, efektyvumo ir veiksmingumo įvertinimą.

2. Vidaus auditoriui neribotai prieinama visa informacija, kurios jam reikia savo pareigoms atlikti, prirėkus ir vietoje, įskaitant valstybes nares ir trečiąsias šalis.

3. Vidaus auditorius praneša Komisijai savo tyrimų rezultatus ir rekomendacijas. Komisija užtikrina, kad būtų imtasi veiksmų pagal rekomendacijas, pateiktas atlikus auditą. Vidaus auditorius Komisijai taip pat pateikia metinę vidaus audito ataskaitą, nurodydamas, kiek ir kokios rūšies auditų atlikta, kokios rekomendacijos pateiktos ir kokių veiksmų imtasi pagal tas rekomendacijas.

4. Kiekvienais metais Komisija institucijai, atsakingai už įvykdymo patvirtinimą, siunčia pranešimą, apibendrinantį atliktų vidaus auditų skaičių ir rūšis, pateiktas rekomendacijas ir veiksmus, kurių imtasi pagal tas rekomendacijas.

5. Įgyvendinant šį straipsnį *mutatis mutandis* taikomi Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002 109–115 straipsniai.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

VIEŠIEJI PIRKIMAI

1 SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

1 skirsnis

Taikymo sritis ir konkursų nugalėtojų nustatymo principai

91 straipsnis

1. Viešųjų pirkimų sutartys – atlygintinio piniginio pobūdžio sutartys, kurias raštu sudaro vienas ar daugiau ūkio subjektų ir viena ar daugiau perkančiųjų organizacijų, kaip apibrėžta 92 straipsnyje, kad už visą ar iš dalies iš EPF išteklių sumokėtą kainą joms būtų tiekiamas kilnojamasis ar nekilnojamasis turtas, vykdomi darbai arba teikiamos paslaugos.

Šios sutartys apima:

a) tiekimo sutartis;

b) darbų sutartis;

c) paslaugų sutartis.

2. Pagrindinės sutartys – vienos ar daugiau perkančiųjų organizacijų ir vieno ar daugiau ūkio subjektų sudarytos sutartys, kuriomis siekiama nustatyti sutarčių, kurios bus sudaromos per tam tikrą laikotarpį, sąlygas, visų pirma nustatyti kainą ir prireikus numatyti kieki. Jas reglamentuoja šios antraštinės dalies nuostatos, susijusios su konkurso laimėtojo nustatymo procedūra, įskaitant reklamą.

92 straipsnis

1. Taikant šią antraštinę dalį, perkančiosios organizacijos yra šios:

- a) AKR valstybės gavėjos arba jų tinkamai įgaliotos įstaigos, įskaitant oficialias regionines įstaigas, arba jų atstovai;
- b) Komisija, kai sutartys yra sudaromos jos pačios sąskaita;
- c) Komisija, veikianti vienos ar kelių AKR valstybių gavėjų vardu ir jų sąskaita;
- d) nacionalinė arba tarptautinė viešojo sektoriaus institucija arba fiziniai ar juridiniai asmenys, kurie su viena ar keliomis AKR šalimis arba su Komisija yra pasirašę finansavimo susitarimą arba susitarimą dėl dotacijos tam tikrai programai ar projektui įgyvendinti.

2. Viešųjų pirkimų procedūros nustatomos finansavimo susitarimuose, nurodytuose 70 straipsnio 3 dalyje.

2 skirsnis

Paskelbimas

93 straipsnis

Neviršydama jai suteiktų įgaliojimų pagal AKR ir EB susitarimą ir laikydama jo IV priede nustatytų sąlygų, Komisija imasi būtinų priemonių, kad tarptautinių konkursų procedūros būtų skelbiamos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir internete.

2 SKYRIUS

Viešųjų pirkimų procedūros

94 straipsnis

1. Dalyvavimui konkursuose dėl sutarčių, susijusių su veikla, kuriai kaip pagalba AKR valstybėms suteikiamas EPF finansavimas, ir jų sudarymui taikomos AKR ir EB susitarimo IV priede apibrėžtos procedūros.

Sutarčių, susijusių su veikla, kuriai kaip pagalba UŠT suteikiamas EPF finansavimas, sudarymo procedūros apibrėžiamos Užjūrio asociacijos sprendimo įgyvendinimo priemonėse.

2. Kai Komisija veikia kaip perkančioji organizacija įgyvendinant humanitarinę pagalbą arba pagalbą nelaimės atveju pagal AKR ir EB susitarimą arba Užjūrio asociacijos sprendimą, ji privalo laikytis atitinkamų Bendrijos taisyklių dėl viešųjų pirkimų.

95 straipsnis

Konkurso paskelbimo dokumentuose pateikiamas išsamus, aiškus ir tikslus sutarties dalyko aprašymas ir nurodomi sutarčiai taikomi atmetimo, atrankos ir laimėtojo nustatymo kriterijai.

96 straipsnis

1. Kandidatams arba konkurso dalyviams neleidžiama dalyvauti viešųjų pirkimų procedūrose, jeigu:

- a) jie yra bankrutavę arba likviduojami, juos administruoja teismai, jie yra sudarę susitarimą su kreditoriais dėl skolos grąžinimo, sustabdę veiklą, jiems dėl šių dalykų iškelta byla, arba yra bet kokioje analogiškoje padėtyje, susidariusioje dėl panašios procedūros, numatytos nacionaliniuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose;
- b) teismo sprendimu, turinčiu *res judicata* galią, jie buvo pripažinti kaltais padarę nusikalstamą veiką, susijusią su jų profesine veikla;
- c) jie yra kalti padarę rimtą profesinį nusižengimą, įrodomą priemonėmis, kurias perkančioji organizacija gali pagrįsti;
- d) jie yra neįvykdę išpareigojimų, susijusių su socialinio draudimo įmokų arba mokesčių mokėjimu pagal šalies, kurioje yra įsisteigę, arba perkančiosios organizacijos šalies, arba šalies, kurioje turi būti vykdoma sutartis, teises nuostatas;
- e) jų atžvilgiu buvo priimtas *res judicata* galią turintis teismo sprendimas dėl sukčiavimo, korupcijos, dalyvavimo nusikalstamoje organizacijoje ar bet kokioje kitoje neteisėtoje veikloje, kuri yra žalinga Bendrijų finansiniams interesams;
- f) šiuo metu jiems taikoma 99 straipsnyje nurodyta administracinė nuobauda.

Pirmos pastraipos a–d punktai netaikomi, kai prekės perkamos ypač palankiomis sąlygoms iš tiekėjo, kuris galutinai nutraukia savo verslo veiklą, arba iš bankrutuojančios įmonės administratorių ar likvidatorių, jeigu susitarta su kreditoriais, arba pagal nacionalinę teisę vykdoma panašaus pobūdžio procedūra.

2. Kandidatai arba konkurso dalyviai patvirtina, kad jie nėra patekę nė į vieną iš šio straipsnio 1 dalyje išvardytų situacijų. Tačiau perkančioji organizacija gali nereikalauti tokio patvirtinimo labai mažos vertės sutarčių atveju.

Siekdamas teisingai taikyti 1 dalį, kandidatas arba konkurso dalyvis, perkančiajai organizacijai bet kada pareikalavus, privalo:

- a) kai kandidatas arba konkurso dalyvis yra juridinis subjektas – pateikti informaciją apie juridinio subjekto savininkus arba valdymą, kontrolę ir atstovavimo įgaliojimus;

b) kai numatoma subrangos sutartis – patvirtinti, kad subrangovams netaikoma nei viena iš 1 dalyje nurodytų situacijų.

3. Įgyvendinant šį straipsnį *mutatis mutandis* taikomas Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002 133 straipsnis.

97 straipsnis

Sutartis nesudaroma su kandidatais arba konkurso dalyviais, kurie tos sutarties viešųjų pirkimų procedūros metu:

- a) yra patekę į interesų konflikto situaciją;
- b) yra kalti dėl klaidingos informacijos, kuri perkančiosios organizacijos reikalavimu yra viena iš dalyvavimo viešųjų pirkimų procedūroje sąlygų, pateikimo, arba visai nepateikė šios informacijos;
- c) yra patekę į vieną iš 96 straipsnio 1 dalyje nurodytų situacijų, dėl kurios draudžiama dalyvauti viešųjų pirkimų procedūroje.

98 straipsnis

Neviršydamai suteiktų įgaliojimų pagal AKR ir EB susitarimą Komisija imasi priemonių, kad būtų naudojamosi centrinė duomenų bazė, sukurta remiantis Reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002, kurioje būtų informacija apie kandidatus ir konkurso dalyvius, kurie yra patekę į situaciją, vadovaujantis AKR ir EB susitarimo IV priede nustatytomis taisyklėmis, dėl kurios jiems draudžiama dalyvauti sutarčių, susijusių su EPF finansuojama veikla, sudarymo procedūroje.

99 straipsnis

1. Remiantis AKR ir EB susitarimo IV priedu perkančioji organizacija gali nustatyti tokias administracines ir finansines nuobaudas šiems subjektams:

- a) kandidatams arba konkurso dalyviams 97 straipsnio b punkte nurodytais atvejais;
- b) rangovams, kurie buvo pripažinti sunkiai pažeidę įsipareigojimus, numatytus iš Europos plėtros fondo (EPF) finansuojamose sutartyse.

Tačiau visais atvejais perkančioji organizacija atitinkamam asmeniui pirmiausia privalo suteikti galimybę pateikti savo pastabas.

2. 1 dalyje nurodytos nuobaudos yra proporcingos sutarties svarbai bei nusižengimo sunkumui ir gali būti tokios:

- a) draudimas su atitinkamu kandidatu, konkurso dalyviu arba rangovu sudaryti iš EPF finansuojamas sutartis ir jiems skirti iš EPF finansuojamas dotacijas, taikomas ne ilgesniam kaip dešimties metų laikotarpiui; ir (arba)
- b) finansinių nuobaudų, ne didesnių kaip atitinkamos sutarties vertė, skyrimas kandidatui, konkurso dalyviui arba rangovui.

3. Iš EPF finansuojamoms sutartims *mutatis mutandis* taikomas Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002 134b straipsnis.

VI ANTRAŠTINĖ DALIS

TIESIOGINIS DARBAS IR NETIESIOGINĖ DECENTRALIZUOTA VEIKLA

100 straipsnis

Šia antraštine dalimi reglamentuojamas tiesioginis darbas ir netiesioginė decentralizuota veikla, numatyta AKR ir EB susitarimo IV priedo 24 straipsnyje. Ji *mutatis mutandis* taikoma finansiniam bendradarbiavimui su UŠT.

101 straipsnis

1. Tiesioginio darbo veiklos atveju projektai ir programos įgyvendinami tiesiogiai per atitinkamą AKR valstybių valstybinius departamentus.

Bendrija prisideda prie šių departamentų sąnaudų padengimo, teikdama įrangą ir (arba) medžiagas, kurių jiems trūksta, ir (arba) išteklius reikalingiems papildomiems darbuotojams, pavyzdžiui, atitinkamų AKR valstybių arba kitų AKR valstybių ekspertams samdyti. Bendrijos įnašas padengia tik sąnaudas, patirtas dėl papildomų priemonių ir laikinų išlaidų, susijusių griežtai tik su atitinkamo projekto vykdymo reikalavimais.

Tiesioginiu darbu pagal pirmą ir antrą pastraipą įgyvendinamo projekto finansinis valdymas vykdomas per vietines avansines sąskaitas, kurias administruoja vietos avansinių sąskaitų administratorius ir vietos apskaitos pareigūnas, kurį skiria nacionalinis ar regioninis leidimus duodantis pareigūnas, iš anksto pritarus Komisijos atsakingajam leidimus duodančiam pareigūnui.

2. Netiesioginės decentralizuotos veiklos atveju perkančioji organizacija, kaip nustatyta 92 straipsnio 1 dalies a punkte, su projektų ar programų įgyvendinimu susijusias užduotis patiki organizacijoms, kurių veiklą reglamentuoja AKR valstybių viešoji teisė arba organizacijoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurios yra teisiškai atskirtos nuo atitinkamų AKR valstybių.

Tokiais atvejais atitinkama įstaiga prisiima atsakomybę už programos ar projekto valdymą ir įgyvendinimą vietoj nacionalinio ar regioninio leidimus duodančio pareigūno. Tokios pavestos užduotys gali apimti įgaliojimą sudaryti sutartis, administruoti sutartis ir vykdyti darbų priežiūrą atitinkamų AKR valstybių vardu ar jų sąskaita.

3. Tiesioginis darbas ir netiesioginė decentralizuota veikla įgyvendinami, remiantis vykdytinų priemonių programa ir jų sąnaudų sąmata (programos sąmata). Programos sąmata – dokumentas, kuriuo nustatoma priemonių, kurių reikia imtis, programa ir reikalingi žmogiškieji ir materialiniai ištekliai, atitinkamas biudžetas ir išsami techninė bei administracinė tvarka, skirta decentralizuotai įvykdyti projektą per nurodytą laikotarpį atliekant tiesioginį darbą ir galbūt pasitelkiant viešuosius pirkimus bei skiriant specialias dotacijas.

Tiesioginio darbo veiklos atveju kiekvieną programos sąmatą rengia vietos avansinių lėšų administratorius ir vietos apskaitos pareigūnas, nurodyti 1 dalies trečioje pastraipoje, o netiesioginės decentralizuotos veiklos atveju – 2 dalyje nurodyta įstaiga. Tada ją tvirtina nacionalinis ar regioninis leidimus duodantis pareigūnas ir Komisijos atsakingas leidimus duodantis pareigūnas prieš pradėdant šioje programoje numatytą veiklą.

4. Įgyvendinant 3 dalyje nurodytas programų sąmatas, viešųjų pirkimų ir dotacijos skyrimo procedūros vykdomos taip, kaip nustatyta atitinkamai V ir VII antraštinėse dalyse.

5. Finansavimo susitarimuose, nurodytuose 70 straipsnio 3 dalyje, turi būti numatytas tiesioginio darbo veiklos atlikimas arba netiesioginės decentralizuotos veiklos įgyvendinimas.

102 straipsnis

Netiesioginės decentralizuotos veiklos atveju 92 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyta perkančioji organizacija, patikėdama užduočių įgyvendinimą įstaigai, kurios veiklą reglamentuoja atitinkamų AKR valstybių viešoji teisė arba privatinė teisė, kai įmonė vykdo viešosios tarnybos funkciją, sudaro įgaliojimo susitarimą. Ji sudaro paslaugų sutartį, jei tokios užduotys pavedamos įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė. Komisija užtikrina, kad įgaliojimo susitarime arba paslaugų teikimo sutartyje būtų išdėstyta:

- a) pakankamai išsamios nuostatos dėl Komisijos, OLAF, nacionalinio ar regioninio leidimus duodančio pareigūno, Audito Rūmų ir atitinkamų AKR valstybių nacionalinių audito įstaigų vykdomos EPF išteklių naudojimo priežiūros;
- b) aiškiai apibrėžti ir tiksliai apriboti atitinkamai įstaigai pavesti įgaliojimai ir nacionalinio ar regioninio leidimus duodančio pareigūno įgaliojimai;
- c) nustatytos procedūros, kurių reikia laikytis, vykstant tokiu būdu pavestus įgaliojimus, pvz., finansuotinos veiklos atranka, sutarčių sudarymas ir darbų priežiūra;
- d) numatyta *ex post* peržiūros galimybė ir finansinės nuobaudos, kai lėšų skyrimas arba atitinkamos įstaigos sudarytos sutartys neatitinka c punkte nustatytų procedūrų;
- e) efektyvią ir veiksmingą veiklos valdymo vidaus kontrolės sistemą, kurioje veiksmingai atskirtos leidimus duodančio pareigūno ir apskaitos pareigūno pareigos;
- f) apskaitos sistema, kuri gali užtikrinti tikrintinų EPF išteklių tinkamą naudojimą ir tai, kad lėšų panaudojimas atsispinėtų EPF ataskaitose.

VII ANTRAŠTINĖ DALIS

DOTACIJOS

1 SKYRIUS

Dotacijų taikymo sritis ir formos

103 straipsnis

1. Dotacijos yra tiesioginiai neatlygintini finansiniai įnašai, skirti iš EPF išteklių finansuoti:

- a) veiklą, skirtą padėti įvykdyti AKR ir EB susitarime arba Užjūrio asociacijos sprendime numatytą uždavinį, arba pagal tą susitarimą ar sprendimą priimtos programos ar projekto uždavinį;
- b) įstaigos, kuri vykdo tokį uždavinį, funkcijas.

Joms taikomas rašytinis susitarimas arba Komisijos sprendimas, apie kurį pranešama konkursą laimėjusiam pareiškėjui.

2. Taikant šią antraštinę dalį, dotacijomis nelaikoma:

- a) finansavimo susitarimai, nurodyti 70 straipsnio 3 dalies a punkte;
- b) viešosios sutartys, nurodytos V antraštinėje dalyje, arba tiesioginio darbo veikla, nurodyta VI antraštinėje dalyje;
- c) paskolos, garantijos, įnašai, sutartys, palūkanų normų subsidijos ar bet kuri kita EIB valdoma finansinė veikla;
- d) tiesioginė ar netiesioginė parama iš biudžeto arba pagalba, skirta padėti sumažinti skolą ar paremti eksporto pajamas trumpalaikių svyravimų atveju;
- e) mokėjimai įstaigoms, kurioms Komisija yra patikėjusi užduočių įgyvendinimą, kaip numatyta 25–28 straipsniuose, arba taikant bendrą valdymą, nurodytą 29 straipsnyje.

3. Šiai antraštinei daliai *mutatis mutandis* taikomi Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002 160–184a straipsniai (VI antraštinė dalis „Dotacijos“) ir 253 straipsnis.

104 straipsnis

1. Dotacijos gali būti tokių formų:

- a) reikalavimus atitinkančių faktiškai patirtų išlaidų nustatyto procentinio dydžio finansavimas;
- b) vienkartinės sumos;
- c) finansavimas vienodo dydžio suma;

d) a, b ir c punktuose nurodytų formų derinys.

2. Dotacijas neviršija bendros viršutinės ribos, išreikštos absoliučiąja verte.

2 SKYRIUS

Principai

105 straipsnis

1. Dotacijoms taikomi skaidrumo ir vienodo požiūrio principai.

Jos negali būti kaupiamosios ar skiriamos atgaline data ir privalo būti bendrai finansuojamos.

Jokiu būdu negalima viršyti bendros finansavimo reikalavimus atitinkančių išlaidų, kaip nurodyta susitarime dėl dotacijų, sumos.

2. Dotacijomis negali būti siekiama pelno gavėjui; jos taip pat negali turėti tokio poveikio.

2 dalis netaikoma:

- a) fiziniams asmenims mokamoms studijų, mokslinių tyrimų ar mokymų stipendijoms;
- b) konkursuose laimėtiems prizams;
- c) veiklai, kurios tikslas – gavėjo finansinių galimybių stiprinimas arba pajamų gavimas.

106 straipsnis

1. Dotacijos skiriamos pagal metinę darbo programą, kuri turi būti skelbiama metų pradžioje.

Ši metinė darbo programa įgyvendinama skelbiant kvietimą teikti pasiūlymus, išskyrus tinkamai pagrįstus išimtinis skubius atvejus arba kai dėl gavėjo ar veiklos ypatumų neįmanoma tos veiklos atveju pasirinkti nieko kito, arba kai gavėjas AKR ir EB susitarime ir Užjūrio asociacijos sprendime nurodytas kaip dotacijos gavėjas.

Pirma pastraipa netaikoma krizių valdymo pagalbos ir humanitarinės pagalbos operacijoms.

2. Visos finansiniais metais skirtos dotacijos skelbiamos kasmet, deramai laikantis konfidencialumo ir saugumo reikalavimų.

107 straipsnis

1. Kiekvienai veiklai vienam gavėjui gali būti skiriama tik viena dotacija iš EPF išteklių.

2. Per vienerius finansinius metus paramos gavėjui gali būti skiriama tik viena dotacija veiklai iš EPF išteklių.

Pareiškėjas nedelsdamas praneša leidimus duodantiems pareigūnams, jeigu yra kelios paraiškos ir kelios dotacijos, susijusios su ta pačia veikla arba ta pačia darbo programa.

Bet kuriuo atveju tos pačios išlaidos du kartus iš EPF išteklių nefinansuojamos.

108 straipsnis

1. Dotacija gali būti skiriama veiklai, kuri jau yra pradėta, tik tuo atveju, jei pareiškėjas gali įrodyti, jog veiklą būtina pradėti prieš suteikiant dotaciją.

Tokiais atvejais finansavimo reikalavimus atitinkančios išlaidos negali būti patirtos iki paraiškos dotacijai gauti pateikimo datos, išskyrus tinkamai pagrįstus išimtinis atvejus arba kai išlaidos yra būtinos, siekiant tinkamai įgyvendinti krizių valdymo pagalbą arba humanitarinės pagalbos veiklą, numatytą AKR ir EB susitarime arba Užjūrio asociacijos sprendime.

Dotacijos negalima skirti atgaline data jau užbaigtai veiklai.

2. Dotacija veiklai suteikiama per šešis mėnesius nuo gavėjo biudžetinių metų pradžios. Finansavimo reikalavimus atitinkančios išlaidos negali būti patirtos anksčiau, nei yra pateikta paraiška dotacijai gauti arba iki gavėjo biudžetinių metų pradžios.

109 straipsnis

Dotacija negalima finansuoti visų veiklos išlaidų, nebent įrodoma, kad ji būtina veiklai įvykdyti.

Dotacija negalima finansuoti visų gavėjo įstaigos veiklos išlaidų.

3 SKYRIUS

Dotacijų skyrimo procedūra

110 straipsnis

1. Paraiškos dotacijoms gauti pateikiamos raštu.

2. Paraiškos dotacijoms gauti atitinka reikalavimus, jei jas pateikė:

- a) juridiniai asmenys; paraiškos dotacijoms gauti gali atitikti reikalavimus, jei jas pateikė subjektai, pagal taikomą nacionalinę teisę neturintys juridinio asmens statuso, su

sąlyga, kad jų atstovai gali jų vardu prisiimti teises prievolės ir finansinius įsipareigojimus;

- b) fiziniai asmenys, jei to reikia, atsižvelgiant į veiklos pobūdį arba ypatumus, arba pareiškėjo tikslą.

3. Dotacijų negalima skirti pareiškėjams, kurie dotacijos skyrimo procedūros metu yra patekę į vieną iš 96 straipsnio 1 dalyje, 97 straipsnyje ir 99 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytų situacijų, dėl kurių draudžiama dalyvauti viešųjų pirkimų procedūrose.

Pareiškėjai privalo patvirtinti, kad jie nėra patekę nei į vieną iš pirmoje pastraipoje nurodytų situacijų. Tačiau leidimus duodantis pareigūnas gali nereikalauti tokio patvirtinimo labai mažos vertės dotacijų atveju.

4. Leidimus duodantis pareigūnas gali skirti pareiškėjui veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias administracines bei finansines nuobaudas.

Tokios nuobaudas taip pat galima skirti gavėjams, kurie paraiškos pateikimo arba dotacijos panaudojimo metu pateikė klaidingą informaciją, kurios reikalauja leidimus duodantis pareigūnas, arba iš viso nepateikė tokios informacijos.

Mutatis mutandis taikomas 99 straipsnis.

111 straipsnis

1. Atrankos kriterijai turi būti tokie, kad būtų galima įvertinti pareiškėjo galimybes užbaigti planuojamą veiklą ar darbo programą.

2. Dotacijų skyrimo kriterijai, iš anksto paskelbti kvietime teikti pasiūlymus, turi būti tokie, kad būtų galima įvertinti pateiktų pasiūlymų kokybę, atsižvelgiant į nustatytus tikslus ir prioritetus.

112 straipsnis

1. Pasiūlymai įvertinami remiantis iš anksto paskelbtais atrankos ir dotacijų skyrimo kriterijais, nustatant, kuriuos pasiūlymus galima finansuoti.

2. Po to atsakingas leidimus duodantis pareigūnas, remdamasis 1 dalyje nurodytu įvertinimu, sudaro gavėjų ir patvirtintų sumų sąrašą.

3. Atsakingas leidimus duodantis pareigūnas pareiškėjams raštu praneša apie sprendimą dėl jų paraiškos. Jei prašoma dotacija neskiriama, jis nurodo paraiškos atmetimo priežastis, visų pirma remdamasis paskelbtais atrankos ir dotacijų skyrimo kriterijais.

4 SKYRIUS

Mokėjimas ir kontrolė

113 straipsnis

Mokėjimų sparta priklauso nuo atitinkamos finansinės rizikos, veiklos trukmės ir pažangos arba nuo gavėjo patirtų sąnaudų.

114 straipsnis

Atsakingas leidimus duodantis pareigūnas, jei jis tai laiko tinkama ir proporcinga, siekdamas apriboti su išankstinio finansavimo išmokėjimu susijusią finansinę riziką, gali pareikauti, kad gavėjas iš anksto pateiktų garantiją.

115 straipsnis

1. Dotacijos suma nelaikoma galutine, kol Komisija nepriima galutinių ataskaitų ir sąskaitų; tai nedaro įtakos vėliau atliekamiems Komisijos patikrinimams.

2. Jei gavėjas nesilaiko savo įsipareigojimų, dotacija sustabdoma ar sumažinama arba nutraukiama prieš tai suteikus jam galimybę pateikti savo pastabas.

5 SKYRIUS

Igyvendinimas

116 straipsnis

1. Kai veiklai įgyvendinti būtina, kad gavėjas sudarytų viešųjų pirkimų sutartis, 103 straipsnio 1 dalyje nurodytuose susitarimuose dėl dotacijų numatomos procedūros, kurios atitinka Bendrijos viešųjų pirkimų taisyklės, taikomas bendradarbiavimui su Bendrijai nepriklausančiomis šalimis.

2. Kai veiklai įgyvendinti būtina teikti finansinę paramą trečiosioms šalims, dotacijos gavėjas gali teikti tokią finansinę paramą, jei laikomasi šių sąlygų:

a) finansinė parama nėra svarbiausias veiklos tikslas;

b) tokios paramos teikimo sąlygos yra griežtai apibrėžtos sprendime dėl dotacijos arba gavėjo ir Komisijos sudarytame susitarime dėl dotacijos, nenumatant galimybės veikti savo nuožiūra;

c) atitinkamos sumos yra nedidelės.

3. Kiekviename sprendime ar susitarime dėl dotacijos turi būti aiškiai numatyta, kad Komisija, OLAF ir Audito Rūmai vykdo savo įgaliojimus atlikti visų rangovų ir subrangovų, kurie yra gavę finansinę pagalbą iš EPF išteklių, dokumentų kontrolę ir kontrolę vietoje.

117 straipsnis

21–24 straipsniuose nurodyto decentralizuoto valdymo atveju Komisija stengiasi skatinti tokį dotacijas gaunančių AKR valstybių gavėjų ir UŠT gavėjų vykdomą valdymą, kuriuo būtų siekiama taikyti nuostatas, lygiavertes šioje antraštinėje dalyje nustatytoms nuostatom.

VIII ANTRAŠTINĖ DALIS

ATASKAITŲ PATEIKIMAS IR APSKAITA

1 SKYRIUS

Ataskaitų pateikimas

118 straipsnis

1. Ne vėliau kaip iki kiekvienų metų liepos 31 d. Komisija parengia EPF ataskaitas, apibūdinančias Fondo finansinę padėtį ankstesniųjų metų gruodžio 31 d. EPF ataskaitas sudaro:

- a) 122 straipsnyje nurodytos finansinės ataskaitos;
 - b) 123 straipsnyje nurodytos ataskaitos dėl finansinio įgyvendinimo;
 - c) pagal 149 straipsnio 2 dalį EIB teikiamos finansinės ataskaitos ir informacija.
2. Kartu su EPF ataskaitomis pateikiama ataskaita apie finansų valdymą ankstesniaisiais metais, kurioje tiksliai aprašoma:
- a) finansiniais metais pasiekti tikslai, atsižvelgiant į patikimo finansų valdymo principą;
 - b) finansinė padėtis ir įvykiai, kurie turėjo reikšmingą įtaką finansiniais metais vykdytai veiklai.

119 straipsnis

Ataskaitos rengiamos pagal taisykles, jos yra tikslios ir išsamios. Ataskaitose pateikiama tikra ir teisinga informacija apie:

- a) finansinėse ataskaitose – apie turtą ir įsipareigojimus, išlaidas ir pajamas, teises į gautinas sumas ir įsipareigojimus, kurie nėra nurodyti kaip turtas ar įsipareigojimai, ir grynųjų pinigų srautus;
- b) ataskaitose apie finansinį įgyvendinimą – apie įplaukų ir išlaidų operacijas iš EPF išteklių.

120 straipsnis

122 straipsnyje nurodytos finansinės ataskaitos rengiamos pagal visuotinai priimtus apskaitos principus, būtent:

- a) tęstinumo;
- b) atsargumo;

- c) apskaitos metodų nuoseklumo;
- d) informacijos palyginamumo;
- e) reikšmingumo;
- f) bruto;
- g) pirmenybės teikimo realybei, o ne regimybei;
- h) kaupiamosios apskaitos.

121 straipsnis

1. Taikant kaupiamosios apskaitos principą, 122 straipsnyje nurodytose finansinėse ataskaitose turi būti nurodomos finansinių metų išlaidos ir pajamos, neatsižvelgiant į jų mokėjimo ar gavimo datą.

2. Turto ir įsipareigojimų vertė nustatoma pagal 129 straipsnyje nurodytas vertinimo taisykles.

122 straipsnis

1. Finansines ataskaitas rengia apskaitos pareigūnas, jose sumos išreiškiamos milijonais eurų. Jas sudaro:

- a) balansas, kuriame nurodomas turtas ir įsipareigojimai, EPF finansinė padėtis ir ekonominiai rezultatai ankstesniųjų metų gruodžio 31 d.; jis pateikiamas pagal struktūrą, kuri yra nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvose dėl tam tikro tipo įmonių metinių finansinių ataskaitų, atsižvelgiant į specialų EPF veiklos pobūdį;
- b) grynųjų pinigų srautų lentelė, kurioje parodytos per metus surinktos ir išmokėtos sumos, galutinė išdo padėtis, kapitalo pokyčiai per ankstesnius finansinius metus;
- c) EPF mokėtinų straipsnių lentelė, kurioje parodytos:
 - i) sumos, kurias dar reikia išieškoti finansinių metų pradžioje;
 - ii) per finansinius metus nustatytos teisės į sumas;
 - iii) per finansinius metus išieškotos sumos;
 - iv) panaikintos nustatytos teisės į sumas;
 - v) neišieškotos sumos finansinių metų pabaigoje.

2. Finansinių ataskaitų priedu papildoma 1 dalyje nurodytose ataskaitose pateikta informacija ir pateikiami komentarai apie ją, taip pat visa papildoma informacija, kurios reikalaujama pagal tarptautiniu mastu pripažintą apskaitos praktiką, kai tokia informacija yra svarbi EPF veiklai.

123 straipsnis

1. Ataskaitas apie finansinį įgyvendinimą rengia atsakingas leidimus duodantis pareigūnas kartu su apskaitos pareigūnu, ataskaitose sumos išreiškiamos milijonais eurų. Jas sudaro:

- a) finansinių rezultatų ataskaita, kurioje nurodytos visos per metus atliktos finansinės įplaukų ir išlaidų operacijos;
 - b) finansinių rezultatų ataskaitos priedas, kuriuo papildoma tos ataskaitos informacija ir pateikiamos su ja susijusios pastabos.
2. Finansinių rezultatų ataskaitose pateikiamos šios lentelės:
- a) lentelė, kurioje aprašomi priede nurodytų asignavimų pokyčiai palyginus su ankstesniaisiais finansiniais metais;
 - b) lentelė, kurioje nurodyti bendri išipareigojimai pagal asignavimus, asignuotos lėšos ir finansiniais metais atlikti mokėjimai bei suvestinės sumos iš viso nuo EPF atidarymo;
 - c) lentelės, kuriose nurodyti bendri išipareigojimai pagal asignavimus, šalis, teritorijas, regionus ir subregionus, asignuotos lėšos ir finansiniais metais atlikti mokėjimai bei suvestinės sumos iš viso nuo EPF atidarymo.

124 straipsnis

Ne vėliau kaip iki kitų finansinių metų kovo 31 d. apskaitos pareigūnas preliminaras ataskaitas atsiunčia Audito Rūmams.

Ne vėliau kaip iki kitų finansinių metų balandžio 30 d. apskaitos pareigūnas Europos Parlamentui, Tarybai ir Audito Rūmams atsiunčia 118 straipsnio 2 dalyje nurodytą ataskaitą apie finansų valdymą per metus.

125 straipsnis

1. Iki birželio 15 d. Audito Rūmai pareiškia savo pastabas apie preliminaras ataskaitas dėl tos EPF išteklių dalies, už kurios finansų valdymą yra atsakinga Komisija pagal 2 straipsnį, kad Komisija galėtų padaryti galutinėms ataskaitoms parengti reikalingus koregavimus.

2. Apskaitos pareigūnas parengia galutinės ataskaitas kartu su jo paties išduota pažyma, kurioje jis pareiškia, kad jas parengė pagal VIII antraštinę dalį ir apskaitos principus, taisykles ir metodus, išdėstyti finansinių ataskaitų priede.

3. Komisija patvirtina galutinės ataskaitas ir ne vėliau kaip iki kitų finansinių metų liepos 31 d. išsiunčia jas Europos Parlamentui, Tarybai ir Audito Rūmams.

4. Iki kitų finansinių metų lapkričio 15 d. galutinės finansinės ataskaitos skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje kartu su Audito Rūmų patikinimo pareiškimu dėl tos EPF išteklių dalies, už kurios finansinį valdymą yra atsakinga Komisija pagal 2 straipsnį.

2 SKYRIUS

Informacija apie EPF išteklių įgyvendinimą

126 straipsnis

1. Komisija ir EIB jiems priklausančiu mastu stebi, kaip AKR valstybės, UŠT ir visi kiti gavėjai naudoja EPF pagalbą bei įgyvendina EPF finansuojamus projektus, ypatingą dėmesį skirdami tikslams, nurodytiems AKR ir EB susitarimo 55 ir 56 straipsniuose ir atitinkamose Užjūrio asociacijos sprendimo įgyvendinimo nuostatose.

2. EIB pagal procedūras, nustatytas Investicinės priemonės veiklos gairėse, Komisijai reguliariai praneša apie jos administruojamų projektų, finansuojamų iš EPF išteklių, įgyvendinimą.

3. Komisija ir EIB teikia EPF komitetui informaciją apie EPF išteklių panaudojimo veiklai įgyvendinimą paskirstant juos nacionaliniu ir regioniniu lygiu, kaip nurodyta priede. Tokia informacija taip pat apima projektus ir programas, finansuojamus Investicine priemone. Komisija tą informaciją siunčia Audito Rūmams pagal Vidaus susitarimo 11 straipsnio 5 ir 7 dalis.

3 SKYRIUS

Apskaita

127 straipsnis

1. Apskaitos sistema – sistema, kurioje finansinė informacija tvarkoma taip, kad būtų galima įrašyti skaičius, juos kataloguoti ir registruoti.

2. Sąskaitas sudaro bendrosios sąskaitos ir finansinės sąskaitos. Šios sąskaitos rengiamos eurai pagal kalendorinius metus.

3. Skaičiai bendrosiose sąskaitose ir finansinėse sąskaitose parengiami baigiantis finansiniams metams, kad būtų galima parengti 1 skyriuje nurodytas sąskaitas.

4. Nepaisant šio straipsnio 2 ir 3 dalių, įgaliotas leidimus duodantis pareigūnas gali tvarkyti analitines sąskaitas.

128 straipsnis

Apskaitos pareigūnas yra atsakingas už valstybių narių mokėjimų sąskaitų ir kitų įplaukų stebėseną ir įrašus jose.

129 straipsnis

1. Apskaitos pareigūnas patvirtina taikytinas apskaitos taisykles ir metodus. Jis parengia ir, pasikonsultavęs su įgaliotu leidimus duodančiu pareigūnu, patvirtina sąskaitų planą, taikytiną EPF operacijoms.

Tai atlikdamas, jis vadovaujasi tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais. Tačiau jis gali nuo jų nukrypti, jei tokį nukrypimą pateisina specifinis EPF veiklos pobūdis.

2. Įrašai sąskaitose daromi remiantis sąskaitų planu, naudojant nomenklatūrą, kuri aiškiai atskiria bendrąsias sąskaitas ir finansines sąskaitas. Sąskaitų planas siunčiamas Audito Rūmams.

130 straipsnis

Bendrosiose sąskaitose chronologine tvarka dvejybinio įrašo būdu įrašomi visi įvykiai ir operacijos, turinčios įtakos EPF ekonominei ir finansinei padėčiai, turtui bei išipareigojimams, ir kurios sudaro EPF balansą.

131 straipsnis

1. Sąskaitų ir likučių pokyčiai įrašomi į apskaitos žurnalus.
2. Visi apskaitos įrašai, įskaitant sąskaitų koregavimą, turi būti pagrįsti patvirtinamaisiais dokumentais, su kuriais jie yra susiję.
3. Apskaitos sistema turi būti užtikrinta galimybė atsekti visų apskaitos įrašų seką.

132 straipsnis

Finansinių metų pabaigoje iki sąskaitų pateikimo dienos apskaitos pareigūnas daro visus koregavimus, nesusijusius su tų metų išmokėjimais ar lėšų surinkimu, kurie yra būtini teisingai ir sąžiningai pateikti pagal taisykles parengtas sąskaitas.

133 straipsnis

1. Finansinėse sąskaitose pateikiami išsamūs duomenys apie EPF išteklių finansinį panaudojimą.

Jose nurodomi visi:

- a) asignavimai;
- b) išipareigojimai;
- c) mokėjimai ir visos nustatytos skolos bei jų surinkimo operacijos finansiniais metais, nekoreguojant jų viena kitos atžvilgiu.

2. Kai išipareigojimai, mokėjimai ir skolos yra išreikštos nacionalinėmis valiutomis, apskaitos sistemoje, prireikus, turi būti sudaroma galimybė jų įrašus daryti ir nacionalinėmis valiutomis, ir eurai.

3. 70 straipsnyje apibrėžtų išipareigojimų įrašai daromi eurai, nurodant Komisijos priimtuose finansavimo sprendimuose nustatytą vertę.

78 straipsnio 2 dalyje apibrėžtų išipareigojimų įrašai daromi eurai sutarčių, susitarimų dėl dotacijų ir programų sąmatų vertės ekvivalentu. Į tą vertę atitinkamai įeina:

- a) grąžintinoms išlaidoms mokėti skirti atidėjimai, išmokami pateikus patvirtinamuosius dokumentus;
- b) kainų pokyčiams ir nenumatytoms aplinkybėms skirti atidėjimai, kaip apibrėžta EPF finansuojamose sutartyse;
- c) finansiniai atidėjimai valiutų kurso svyravimams.

4. Visi apskaitos įrašai, susiję su išipareigojimo įvykdymu, saugomi penkerius metus nuo tos dienos, kurią buvo priimtas 142 straipsnyje nurodytas sprendimas dėl EPF išteklių finansinio įgyvendinimo tais finansiniais metais, kuriais išipareigojimas buvo baigtas vykdyti apskaitos tikslais.

IX ANTRAŠTINĖ DALIS**IŠORĖS AUDITAS IR BIUDŽETO ĮVYKDYMO PATVIRTINIMAS****1 SKYRIUS****Bendrosios nuostatos****134 straipsnis**

Iš EPF išteklių finansuojamai veiklai, valdomai EIB pagal 3 straipsnį, taikomos audito ir biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros, nustatytos EIB statute visoms jo operacijoms. Išsamios Audito Rūmų atliekamo audito taisyklės yra nustatytos trišaliame susitarime. Dėl jų susitaria EIB, Komisija ir Audito Rūmai šiuo metu galiojančiame susitarime arba galbūt naujame susitarime ar bet kuriame kitame susitarime, kuris jį gali pakeisti.

Iš EPF išteklių finansuojamai veiklai, valdomai Komisijos pagal 2 straipsnį, Audito Rūmai vykdo savo įgaliojimus pagal šią antraštinę dalį.

2 SKYRIUS**Išorės auditas****135 straipsnis**

1. Komisija Audito Rūmams kuo greičiau praneša apie visus sprendimus ir taisykles, priimtus pagal šį reglamentą.

2. Audito Rūmai informuojami apie leidimus duodančių pareigūnų, vidaus auditorių, apskaitos pareigūnų ir mokėjimų administratorių paskyrimą, taip pat apie įgaliojimų sprendimus pagal 17, 39, 43, 48 ir 89 straipsnius.

136 straipsnis

1. Tirdami, ar, bendradarbiaujant su AKR valstybėmis, visos įplaukos yra gautos ir visos išlaidos padarytos teisėtai ir tinkamai, Audito Rūmai atsižvelgia į Sutarties, AKR ir EB susitarimo, Vidaus susitarimo, šio reglamento ir visų kitų aktų, priimtų pagal tuos dokumentus, nuostatas.

Audito Rūmai, tirdami, ar, bendradarbiaujant su UŠT, visos įplaukos yra gautos ir visos išlaidos padarytos teisėtai ir tinkamai, atsižvelgia į Sutarties, Užjūrio asociacijos sprendimo, Vidaus susitarimo, šio reglamento ir visų kitų taikytinų aktų nuostatas.

2. Atlikdami savo užduotį, Audito Rūmai turi teisę 138 straipsnio 4 ir 5 dalyse numatytu būdu susipažinti su visais dokumentais ir informacija, susijusia su departamentų ir organizacijų vykdomos veiklos, kuri yra finansuojama arba bendrai finansuojama iš EPF, finansiniu valdymu. Jie turi teisę užduoti klausimus bet kuriam pareigūnui, atsakingam už įplaukų ar išlaidų operacijas, ir taikyti visas minėtiems departamentams ar organizacijoms tinkamas audito procedūras.

Kad gautų visą jų užduočiai atlikti būtiną informaciją, Audito Rūmai savo prašymu gali dalyvauti finansinio įgyvendinimo audito veikloje, kurią vykdo Komisija arba kuri yra vykdoma jos vardu.

Audito Rūmų prašymu Komisija gali įgalinti finansų institucijas, saugančias EPF indėlius, leisti Audito Rūmams užtikrinti, kad išorės duomenys sutaptų su sąskaitomis.

Atlikdami savo užduotį, Audito Rūmai praneša Komisijai ir institucijoms, kurioms taikomas šis reglamentas, savo darbuotojų, kurie turi įgaliojimus atlikti jų auditą, vardus ir pavardes.

137 straipsnis

Audito Rūmai užtikrina, kad visi indėliuose ar kasoje esantys vertybiniai popieriai ir gryniesi pinigai būtų patikrinti pagal tų saugyklų (depozitoriumų) pasirašytus kvitus ar pagal turimų grynųjų pinigų ir vertybinių popierių oficialius memorandumus. Jie gali patys vykdyti tokius patikrinimus.

138 straipsnis

1. Komisija, įstaigos, administruojančios įplaukas ar išlaidas EPF vardu, bei galutiniai išmokų iš EPF išteklių gavėjai suteikia Audito Rūmams visas priemones ir visą informaciją, kuri, Audito Rūmų nuomone, jiems reikalinga jų užduočiai atlikti. Jie leidžia Audito Rūmams naudotis visais dokumentais, susijusiais su sutarčių sudarymu ir vykdymu, visomis grynųjų pinigų ir medžiagų sąskaitomis, visais apskaitos įrašais ar patvirtinamaisiais dokumentais, taip pat su visais tokiais dokumentais susijusiais administraciniais dokumentais, visais dokumentais, susijusiais su įplaukomis ir išlaidomis, visais inventoriniais sąrašais, visomis organizacinėmis skyrių schemomis, kurios, Audito Rūmų nuomone, jiems reikalingos finansinių rezultatų

ataskaitos auditui, tikrinant dokumentus arba atliekant patikrinimą vietoje, ir, tais pačiais tikslais, visais dokumentais ir duomenimis, sukurtais arba saugomais magnetinėje laikmenoje.

Pirma pastraipa taip pat taikoma fiziniams ar juridiniams asmenims, kurie gauna išmokas iš EPF išteklių.

2. Pareigūnai, kurių veiklą tikrina Audito Rūmai:

- a) parodo įrašus apie pinigus kasoje, kitus grynuosius pinigus, visų rūšių vertybinius popierius ir medžiagas, taip pat patvirtinamuosius dokumentus, susijusius su jiems patikėtų lėšų vykdymu, taip pat su tuo susijusias visas knygas, žurnalus ir kitus dokumentus;
- b) pateikia susirašinėjimo raštus ar kitus dokumentus, kurių reikia 1 pastraipoje nurodytam auditui išsamiai atlikti. Šio punkto pirmajame sakinyje nurodytos informacijos gali reikalauti tik Audito Rūmai.

3. Audito Rūmai turi įgaliojimus tikrinti dokumentus, susijusius su EPF įplaukomis ir išlaidomis, kuriuos saugo atsakingi Komisijos departamentai.

4. Į užduotį nustatyti, ar įplaukos gautos ir išlaidos patirtos teisėtai ir tinkamai ir ar finansų valdymas yra patikimas, įeina ir nustatymas, kaip Komisijai nepriklausančios įstaigos naudoja dotacijų forma gautus EPF išteklius.

5. Visais atvejais, kai gavėjams, nepriklausantiems Komisijai, yra suteiktas finansavimas iš EPF išteklių, gavėjai raštu paliudija sutinkantys, o jei jie nesutinka, rangovai ir subrangovai paliudija sutinkantys, kad Audito Rūmai tikrintų, kaip yra naudojamas suteiktas finansavimas.

6. Naudojant integruotą kompiuterių sistemą neturi sumažėti Audito Rūmų galimybės susipažinti su patvirtinamaisiais dokumentais.

7. AKR valstybių nacionalinės audito institucijos skatinamos dalyvauti Audito Rūmų darbe.

139 straipsnis

1. Audito Rūmų metinę ataskaitą reglamentuoja šis straipsnis.

2. Ne vėliau kaip iki birželio 15 d. Audito Rūmai Komisijai perduoda visas pastabas, kurios, jų nuomone, turėtų būti pateiktos metinėje ataskaitoje. Tos pastabos turi likti konfidencialios. Komisija savo atsakymus Audito Rūmams pateikia ne vėliau kaip iki spalio 15 d.

3. Metinėje ataskaitoje turi būti finansų valdymo patikimumo įvertinimas.

4. Audito Rūmai ataskaitą gali papildyti bet kokia, jų nuomone, reikalinga suvestine ataskaita ar bendromis pastabomis.

5. Audito Rūmai imasi visų būtinų veiksmų užtikrinti, kad Komisijos atsakymai į jų pastabas būtų paskelbti nedelsiant po to, kai paskelbiamos atitinkamos pastabos.

6. Audito Rūmai savo metinę ataskaitą kartu su Komisijos atsakymais ne vėliau kaip iki lapkričio 15 d. perduoda institucijoms, atsakingoms už įvykdymo patvirtinimą, ir Komisijai bei užtikrina jų paskelbimą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

140 straipsnis

1. Audito Rūmai Komisijai praneša visas pastabas, kurios, jų nuomone, turėtų būti pateiktos specialiojoje ataskaitoje. Tos pastabos turi likti konfidencialios.

Komisija per du su puse mėnesio Audito Rūmams gali pranešti visus komentarus, kuriuos ji nori pareikšti apie atitinkamas pastabas.

Kitą mėnesį Audito Rūmai priima galutinę atitinkamos specialiosios ataskaitos redakciją.

2. 1 dalyje nurodytos specialiosios ataskaitos kartu su Komisijos atsakymais nedelsiant perduodamos Europos Parlamentui ir Tarybai, kurių kiekviena sprendžia, prireikus kartu su Komisija, kokių veiksmų imtis į ją reaguojant.

Jei Audito Rūmai nusprendžia kurias nors tokias specialiąsias ataskaitas skelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, jos turi būti skelbiamos kartu su Komisijos atsakymais.

3. Vienos iš kitų institucijų prašymu Audito Rūmai gali pareikšti savo nuomonę su EPF susijusiais klausimais.

141 straipsnis

Kartu su 139 straipsnyje nurodyta metine ataskaita Audito Rūmai Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia patikinimo pareiškimą apie sąskaitų patikimumą ir sandorių, kuriais jos pagrįstos, teisėtumą bei tvarkingumą.

3 SKYRIUS

Įvykdymo patvirtinimas

142 straipsnis

1. Iki $n + 2$ metų gegužės 15 d. Europos Parlamentas, remdamasis Tarybos rekomendacija, priimta kvalifikuota balsų dauguma, patvirtina, kad Komisija įvykdė EPF išteklių, kuriuos ji valdo pagal 2 straipsnį, finansinį įgyvendinimą n metais.

2. Jei 1 dalyje nustatytą dieną sprendimo priimti negalima, Europos Parlamentas arba Taryba Komisijai praneša sprendimo atidėjimo priežastis.

3. Jei Europos Parlamentas atideda sprendimą dėl įvykdymo patvirtinimo, Komisija deda visas pastangas kuo skubiau imtis priemonių pašalinti ar padėti pašalinti kliūtis tam sprendimui priimti.

143 straipsnis

1. Sprendimas dėl įvykdymo patvirtinimo taikomas 118 straipsnyje nurodytoms ataskaitoms, išskyrus tą jų dalį, kurią pateikia EIB pagal 149 straipsnio 2 dalį.

2. Kad galėtų patvirtinti įvykdymą, Europos Parlamentas išnagrinėja 118 straipsnyje nurodytas ataskaitas po to, kai tai atlieka Taryba. Jis taip pat išnagrinėja Audito Rūmų metinę ataskaitą kartu su Komisijos atsakymais, visas Audito Rūmų specialiąsias ataskaitas, susijusias su atitinkamais finansiniais metais, ir Audito Rūmų patikinimo pareiškimą apie sąskaitų patikimumą ir sandorių, kuriais jos pagrįstos, teisėtumą bei tvarkingumą.

3. Komisija Europos Parlamentui jo prašymu pateikia visą informaciją, kurios reikia kontroliuojant Komisijos pagal 2 straipsnį valdomų EPF išteklių įgyvendinimą atitinkamais metais.

Galimybės susipažinti su slapta informacija ir taisyklės, kaip ją naudoti, turi atitikti pagrindines teises, verslo slaptumo apsaugą, teisminio ir drausminio proceso nuostatas ir Bendrijos interesus.

144 straipsnis

1. Komisija imasi visų reikiamų priemonių dėl Europos Parlamento pastabų, pateiktų kartu su sprendimu dėl įvykdymo patvirtinimo, ir dėl komentarų, kurie yra pateikti kartu su Tarybos priimtomis rekomendacijomis dėl įvykdymo patvirtinimo.

2. Europos Parlamento ir Tarybos prašymu Komisija parengia ataskaitą apie priemones, kurių yra imtasi atsižvelgiant į tas pastabas ir komentarus, ypač apie nurodymus, duotus tiems jos departamentams, kurie yra atsakingi už EPF išteklių finansinį įgyvendinimą. Ta ataskaita taip pat siunčiama Audito Rūmams.

3. Sprendimas dėl įvykdymo patvirtinimo skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

ANTRA DALIS

SPECIALIOSIOS NUOSTATOS DĖL EIB VALDOMŲ EPF IŠTEKLIŲ

145 straipsnis

Kiekvienais metais iki rugsėjo 1 d. EIB Komisijai atsiunčia savo išpareigojimų ir mokėjimų sąmatas, kurių reikia Vidaus susitarimo 7 straipsnio 1 dalyje nurodytam pranešimui parengti apie Investicinės priemonės veiklą, įskaitant palūkanų normų subsidijas, pagal Vidaus susitarimą.

EIB, kai būtina, atsiunčia Komisijai atnaujintas išpareigojimų ir mokėjimų sąmatas. Sąlygos nustatomos 152 straipsnyje nurodytame valdymo susitarime.

146 straipsnis

1. 58 straipsnyje nurodytus įnašus, kuriuos patvirtina Taryba, valstybės narės sumoka, gavėjui nepatiriant išlaidų, EIB į specialią sąskaitą, kurią EIB, vadovaudamasis išsamiomis taisyklėmis, nustatytomis 152 straipsnyje numatytame valdymo susitarime, atidaro Investicinės priemonės vardu.

2. Išskyrus atvejus, kai pagal Vidaus susitarimo 5 straipsnį Taryba nusprendžia kitaip dėl EIB atlygio, pajamos, kurias Bankas gauna per šio straipsnio 1 dalyje nurodytą specialiųjų sąskaitų kreditinį likutį, papildo Investicinę priemonę ir į jas turi būti atsižvelgiama skelbiant reikalavimus sumokėti įnašus, nurodytus 57 straipsnyje.

3. Visos teisės, atsirandančios EIB vykdančią veiklą, kuriai naudojami EPF ištekliai, visų pirma kreditoriaus arba savininko teisės, priklauso valstybės narėms.

4. EIB valdo šio straipsnio 1 dalyje nurodytų sumų išdą vadovaudamasis išsamiomis taisyklėmis, nurodytomis 152 straipsnyje numatytame valdymo susitarime.

5. Investicinė priemonė valdoma vadovaujantis sąlygomis, nustatytomis AKR ir EB susitarime, Užjūrio asociacijos sprendime ir Vidaus susitarime.

147 straipsnis

EIB yra atlyginama, visiškai kompensuojant Investicinės priemonės veiklos valdymo sąnaudas. Dėl Banko atlygio išteklių ir mechanizmų sprendžia Taryba pagal Vidaus susitarimo 5 straipsnio 2 dalį. Tą sprendimą įgyvendinančios priemonės įrašomos į 152 straipsnyje numatytą valdymo susitarimą.

148 straipsnis

EIB pagal išsamias taisykles, nustatytas 152 straipsnyje numatytame valdymo susitarime, Komisijai reguliariai praneša apie veiklą, įvykdytą pagal Investicinę priemonę, įskaitant palūkanų normų subsidijas, apie tai, kaip panaudotos lėšos, sumokėtos EIB pagal kiekvieno reikalavimo sumokėti įnašus, ir ypač apie įsipareigojimų, sutarčių ir mokėjimų bendras ketvirčio sumas.

149 straipsnis

1. EIB tvarko Investicinės priemonės sąskaitas, įskaitant EPF finansuojamas palūkanų normų subsidijas taip, kad būtų aiški viso lėšų grandinės seka nuo jų gavimo iki išmokėjimo, o paskui iki iš jų gautų įplaukų ir visų vėliau išieškotų sumų. EIB pagal tarptautinius apskaitos standartus parengia atitinkamas apskaitos taisykles bei metodus ir apie juos atitinkamai praneša Komisijai ir valstybės narėms.

2. Kiekvienais metais EIB Tarybai ir Komisijai atsiunčia ataskaitą apie savo valdomos veiklos, finansuojamos iš EPF išteklių, įgyvendinimą, įskaitant finansines ataskaitas, parengtas pagal 1 dalyje nurodytas taisykles ir metodus, bei 123 straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją.

Tie dokumentai pateikiami projekto forma ne vėliau kaip iki kitų finansinių metų vasario 28 d., o jų galutinis variantas – ne vėliau kaip iki birželio 30 d., kad Komisija jais galėtų naudotis, rengdama šio reglamento 118 straipsnyje nurodytas ataskaitas pagal Vidaus susitarimo 11 straipsnio 6 dalį. Ataskaitą apie savo valdomų išteklių finansinį valdymą EIB pateikia Komisijai ne vėliau kaip iki kitų finansinių metų kovo 31 d.

150 straipsnis

Sutartims, finansuojamoms EIB valdomais EPF ištekliais, taikomos paties EIB taisyklės.

151 straipsnis

Kai programas ar projektus bendrai finansuoja valstybės narės ar jų įgyvendinančios institucijos, ir kai tos programos ir projektai atitinka prioritetus, nustatytus Šalies bendradarbiavimo strategijoje, numatytoje įgyvendinimo reglamente, numatytame Vidaus susitarimo 10 straipsnio 1 dalies 2 punkte ir Užjūrio asociacijos sprendimo 20 straipsnyje, EIB atsakomybę už Bendrijos pagalbos valdymą gali perduoti valstybės narėms arba jų įgyvendinančioms institucijoms.

152 straipsnis

Dėl šios dalies išsamių įgyvendinimo taisyklių sudaromas Komisijos, veikiančios Bendrijos vardu, ir EIB valdymo susitarimas.

TREČIA DALIS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

I ANTRAŠTINĖ DALIS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS

1 SKYRIUS

Iš ankstesnių EPF likusių likučių perkėlimas

153 straipsnis

Išteklių, sudarytų pagal vidaus susitarimus, susijusius su 7-uoju ⁽¹⁾, 8-uoju ⁽²⁾ ir 9-uoju ⁽³⁾ EPF (toliau – ankstesnieji EPF), likučių perkėlimas į 10-ąjį EPF atliekamas vadovaujantis Vidaus susitarimo 1 straipsnio 2 dalies b punktu, 3 ir 4 dalimi.

154 straipsnis

Įplaukų, susikaupusių iš palūkanų už ankstesniųjų EPF išteklius, likučiai perkeliama į 10-ąjį EPF ir skiriami tiems patiems tikslams kaip ir įplaukos, numatytos Vidaus susitarimo 1 straipsnio 6 dalyje. Tai taikoma ir įvairioms ankstesniųjų EPF įplaukoms, į kurias įeina, pavyzdžiui, delpinigiaai, gauti už pavėluotą valstybių narių įnašų į tuos EPF sumokėjimą, ir palūkanos, gautos už EIB valdomus EPF išteklius.

⁽¹⁾ OL L 229, 1991 8 17, p. 288.

⁽²⁾ OL L 156, 1998 5 29, p. 108.

⁽³⁾ OL L 83, 2003 4 1, p. 1.

2 SKYRIUS

Iš ankstesnių EPF likę likučiai

155 straipsnis

Valstybių narių įnašų, nustatytų Vidaus susitarimo 1 straipsnio 2 dalies a punkte, dalis sumažinama 9-ojo ar ankstesnių EPF projektų sumų, nepanaudotų pagal Vidaus susitarimo 1 straipsnio 3 dalį, arba panaikintų sumų dydžiu, išskyrus atvejus, kai Taryba vieningai nusprendžia kitaip pagal Vidaus susitarimo 1 straipsnio 4 dalį.

Poveikis kiekvienos valstybės narės įnašui apskaičiuojamas proporcingai kiekvienos valstybės narės įnašui į 9-ąjį EPF. Poveikis bus apskaičiuojamas kasmet, pirmą kartą – kitais metais po 2010 m. veiklos rezultatų peržiūros, numatytos AKR ir EB susitarimo 1b priede.

3 SKYRIUS

Ankstesnių EPF įgyvendinimui taikomos taisyklės

156 straipsnis

10-ojo EPF nuostatos, susijusios su finansų pareigūnais, įplaukų operacijomis, išlaidų patvirtinimu, leidimo išlaidoms išdavimu ir mokėjimu, IT sistemomis, ataskaitų pateikimu ir apskaita, taip

Jis taikomas tuo pačiu laikotarpiu kaip ir Vidaus susitarimas.

Priimta Briuselyje 2008 m. vasario 18 d.

pat išorės auditu ir biudžeto įvykdymo patvirtinimu taip pat taikomos pagal ankstesnius EPF finansuotoms operacijoms.

4 SKYRIUS

Pereinamasis laikotarpis

157 straipsnis

Tvarka, susijusi su 57–61 straipsniuose nustatytais valstybių narių įnašais, pirmą kartą taikoma $n + 2$ metų įnašams, jei 10-asis EPF įsigalios tarp n metų spalio 1 d. ir $n + 1$ metų rugsėjo 30 d.

158 straipsnis

98 straipsnyje nurodyta centrinė duomenų bazė įdiegiama iki 2009 m. sausio 1 d.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

159 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Tarybos vardu

Pirmininkas

D. RUPEL